

ÅRSRAPPORT

Regnskabsåret 2012

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland

Udgivet af De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

Årsrapport – Regnskabsåret 2012

Redaktion: Natasha Jensen

Særudgivelse

Omslag: Peter Warna Moors

Repro: GEUS

Tryk af tekst og omslag: GEUS

Oplag: 250

April 2013

ISBN 978-87-7871-356-8

ISSN: 1903-1068

Årsrapport Regnskabsåret 2012 er godkendt af GEUS' bestyrelse den 20. marts 2013.

© De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)
Øster Voldgade 10, 1350 København K.
Telefon: 3814 2000
Telefax: 3814 2050
E-post: geus@geus.dk
www.geus.dk

Indhold

1. BERETNING	5
1.1 GEUS' mission, vision og hovedopgaver	5
1.1.1 GEUS' mission.....	5
1.1.2 GEUS' vision	5
1.1.3 GEUS' opgaver	5
1.1.4 Hovedkonto	6
1.2 Årets faglige resultater	6
1.2.1 GEUS' aktiviteter	6
1.3 Årets økonomiske resultater	7
1.3.1 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal	8
1.3.2 Hvordan er årets økonomiske resultat opnået	9
1.3.3 Årets resultat i forhold til det forventede	10
1.4 Opgaver og ressourcer	10
1.4.1 Oversigt over opgaver og ressourcer	10
1.4.2 Uddybende oplysninger om opgaver og ressourcer	11
1.4.3 Redegørelse for reservation	11
1.5 Administrerede udgifter og indtægter	12
1.6 GEUS' forventninger til de kommende år	12
2. MÅLRAPPORTERING	15
2.1 Skematisk oversigt	15
2.2 Uddybende analyse og vurdering	17
2.2.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder.....	17
2.2.2 Kvantitative resultatindikatorer	20
2.2.3 Tværgående strategisk indsats indenfor organisations- og personaleudvikling	21
2.2.4 GEUS' bidrag til Klima-, Energi- og Bygningsministeriets fokusområder	22
3. REGNSKAB	25
3.1 Anvendt regnskabspraksis	25
3.2 Resultatopgørelse	26
3.3 Balancen	27
3.4 Egenkapitalforklaring	29
3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året	29
3.5.1 Opfølgning på låneramme	29
3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler	30
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	30
3.7 Bevillingsregnskabet	30
4. PÅTEGNING	31
5. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN	33
5.1 Noter til resultatopgørelse og balance	33
5.1.1 Noter til balancen	33
5.2 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter	34
5.3 Grønlandsrelaterede opgaver	35
5.4 Personale	35
5.5 Klimaregnskab	36
GEUS' ORGANISATION	51

I. BERETNING

1.1 GEUS' mission, vision og hovedopgaver

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution under Klima-, Energi- og Bygningsministeriet (KEBMIN). GEUS har status som statsvirksomhed. GEUS' opgaver er fastlagt i *Lov nr. 536 af 6. juni 2007 om De Nationale Geologiske Undersøgelser i Danmark og Grønland* og i *Vedtægt af 7. oktober 2008 for de Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland*.

En række af GEUS' opgaver er fastlagt i anden lovgivning med tilhørende bekendtgørelser (Undergrundsloven, Vandforsyningsloven, Miljømålsloven, Råstofloven og Grønlands Selvstyrelov), hvoraf også indberetninger til GEUS' fagdatacentre fremgår.

1.1.1 GEUS' mission

GEUS er ansvarlig for den videnskabelige udforskning af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende sokkelområder. GEUS skal drive forskning indtil højeste internationale niveau om forhold, som er af betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af Danmarks og Grønlands geologiske naturværdier. GEUS skal endvidere foretage kortlægning, overvågning, dataindsamling, dataforvaltning og formidling om de nævnte forhold. GEUS udfører sin forskning uafhængigt af klima-, energi- og bygningsministeren og skal værne om videnskabsetikken.

1.1.2 GEUS' vision

GEUS' VISION – Geologi for et samfund i forandring

GEUS skal være en internationalt anerkendt, og på udvalgte områder førende, forsknings- og rådgivningsinstitution inden for miljøgeologi, vandressourcer, energi og mineralske råstoffer.

GEUS skal være den centrale institution i rådgivningen af danske og grønlandske myndigheder i alle spørgsmål, hvor geologiske forhold er af betydning.

GEUS skal være det nationale geologiske datacenter, der er i front internationalt og sikrer troværdig og uafhængig information til gavn for offentlighed og erhvervsliv.

GEUS skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor etiske normer og sociale værdier er bærende i virksomhedskulturen.

GEUS skal være aktiv i udvikling af geologien i fagets grænseområder.

GEUS skal være toneangivende i at udvikle partnerskab med andre forskningsinstitutioner, erhvervsliv og internationale organisationer.

GEUS skal sammen med parterne i Geocentret være et internationalt kendt forskningscenter, som tiltrækker gæsteforskere og ph.d.-studerende.

GEUS skal være en synlig aktør i den internationale udviklingsbistand vedrørende udnyttelse og beskyttelse af geologiske naturressourcer.

GEUS skal være synlig i samfundet og formidle geologisk viden til offentligheden på en lettilgængelig måde.

1.1.3 GEUS' opgaver

GEUS yder forskningsbaseret geologisk rådgivning til offentlige myndigheder og private i natur-, miljø-, energi-, klima- og råstofmæssige spørgsmål og deltager i udførelsen af myndighedsopgaver inden for disse områder. Det gælder især KEBMIN inkl. Energi-styrelsen, Miljøministeriets styrelser og Råstofdirektoratet i Grønlands Selvstyre. GEUS er nationalt geologisk datacenter og stiller i denne egenskab data og viden til rådighed for myndigheder, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og private m.v.

GEUS' opgaver i forhold til Grønland er overordnet fastlagt i Selvstyreloven og Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (Råstofloven for Grønland). I Selvstyrelovens bemærkninger er afgrænsningen af GEUS' opgaver i forhold til denne lov beskrevet. I medfør af de to love er der indgået en aftale om GEUS' rådgivning af Selvstyret i råstofspørgsmål mellem den daværende klima- og energiminister og medlem af Naalakkersuisoq for erhverv og råstoffer i Grønland. Denne aftale er yderligere specificeret i aftaler mellem Råstofdirektoratet og GEUS om rådgivning og anden opgavevaretagelse. Grønlands Selvstyre er repræsenteret i GEUS' bestyrelse.

GEUS' opgaver på Færøerne løses efter aftale med GEUS' kollegainstitution Jarðfeingi i Tórshavn indenfor rammerne af en samarbejdsaftale med virkning fra 1. januar 2000.

GEUS indgår i Geocenter Danmark. Indenfor sine kerneområder og på områder, hvor GEUS har særlig ekspertise, bidrager institutionen til bachelor-, kandidat- og ph.d.-uddannelserne på universiteterne.

GEUS' arbejde i 2012 er organiseret i 5 programområder: (1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og klima. GEUS' hovedaktiviteter er fastlagt i Resultatkontrakt 2012-2015, i hvilken også de strategiske indsatsområder er beskrevet. Hvert år udarbejdes et mere detaljeret arbejdsprogram, som sammen med resultatkontrakten kan findes på www.geus.dk.

1.1.4 Hovedkonto

GEUS rapporterer for 2012 for hovedkonto 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland – GEUS (Statsvirksomhed).

1.2 Årets faglige resultater

Med udgangspunkt i GEUS' vision, GEUS' strategi 2012, GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015 med KEBMIN og med GEUS' arbejdsprogram for 2012 har GEUS fokuseret på de forsknings- og udviklingsopgaver, som har størst samfundsmæssig betydning, og som kan understøtte arbejdet i ministerier, kommuner og offentlige institutioner. En nøjere gennemgang af GEUS' faglige aktiviteter findes i rapporten "Faglige resultater 2012", som kan ses på www.geus.dk.

GEUS' samlede målopfyldelse anses for tilfredsstillende. En gennemgang findes i kapitel 2. Målrapportering.

1.2.1 GEUS' aktiviteter

GEUS' aktiviteter i Danmark har bidraget til videngrundlaget for politiske beslutninger og forvaltningsopgaver, især inden for områderne miljø og klima, grundvand og mineralske råstoffer, olie-gasreserver, geotermisk energipotential og viden om CO₂-lagring, som bidrag til energipolitikken og diskussionen om midler til opfyldelsen af de klimapolitiske målsætninger.

Som led i Grønlands selvstyres bestræbelser på at gøre råstofsektoren i Grønland til et bærende erhverv har GEUS bidraget med at tilvejebringe geologisk viden om råstof-potentialet, hvilket er en forudsætning for en sådan udvikling.

I henhold til FN's Havretskonvention kan kyststater fremsætte krav om kontinentalsokkel-områder uden for den nuværende 200 sømils grænse, forudsat at der er en sammenhæng med den kystnære kontinentalsokkel. GEUS bidrager til tekniske udredninger i fem potentielle kravområder omkring Grønland og Færøerne. Yderligere information findes på www.a76.dk.

GEUS har i 2012 deltaget aktivt i nationale og internationale forskningsprojekter og -netværk inden for alle faglige programområder. GEUS har med finansiering fra både danske og internationale bistandsmidler løst en række opgaver især i Afrika og det østlige Asien. GEUS deltager i denne sammenhæng i et antal tværnationale organisationer og projekter som CASM (Communities and Small-Scale Mining), CCOP (Coordinating Committee for Geoscience Programmes in East and Southeast Asia) og WWC (World Water Council). GEUS udnytter den kompetence, der er opbygget hos GEUS, i løsningen af internationale opgaver i overensstemmelse med GEUS' strategi og den danske bistandspolitik. GEUS samarbejder i stigende grad også med andre nationale institutioner, især i det østlige Asien.

Med henblik på koordination inden for Europa deltager GEUS i en række organisationer, først og fremmest EuroGeoSurveys med underliggende ekspertgrupper. EuroGeoSurveys er en forening af 33 europæiske nationale geologiske undersøgelser med det formål at fremme brugen af geologisk viden og data på EU-plan. Endvidere indgår GEUS i samarbejder for at fremme regionalt projektsamarbejde omkring henholdsvis Nordøstatlanten/Nordsøen (NAG) og Østersøen.

1.3 Årets økonomiske resultater

Regnskabet er aflagt efter reglerne i Finansministeriets regnskabsbekendtgørelse fra 2012. GEUS' samlede indtægter udgør 345,5 mio. kr. i 2012. Heraf udgør den indtægtsdækkede virksomhed i form af kommercielle aktiviteter 7 %, program- og kontraktforskning 52 % og finanslovsbevillingen 41 %. Det realiserede resultat blev et overskud på 2,2 mio. kr.

1.3.1 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 1 – GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal, mio. kr.	2010	2011	2012
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-288,3	-331,3	-345,5
- Heraf indtægtsført bevilling	-138,8	-141,7	-140,6
- Heraf eksterne indtægter	-149,5	-189,6	-204,9
- Heraf øvrige indtægter	-	-	-
Ordinære driftsomkostninger	294,7	325,1	350,9
- Heraf løn	170,2	171,3	180,0
- Heraf afskrivninger	5,2	5,2	5,5
- Heraf øvrige omkostninger	119,3	148,6	165,3
Resultat af ordinær drift	6,4	-6,2	5,3
Resultat før finansielle poster	-1,5	-10,7	-2,7
Årets resultat	-1,3	-10,1	-2,2
Balance			
Anlægsaktiver	17,0	13,7	11,7
Omsætningsaktiver	92,4	122,7	100,1
Egenkapital	27,4	37,5	39,7
Langfristet gæld	16,4	12,3	12,5
Kortfristet gæld	77,3	98,1	87,5
Låneramme	24,9	24,9	24,9
Træk på lånerammen (FF4)	16,4	12,3	12,5
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen ⁽¹⁾	66,0 %	49,5 %	47,2 %
Negativ udsvingsrate	1,06	1,82	1,98
Overskudsgrad	0,4 %	3,0 %	0,6 %
Bevillingsandel	48,1 %	42,8 %	40,7 %
Opretholdelsesgrad	113,5 %	66,7 %	68,1 %
Personaleoplysninger			
Antal Årsværk ⁽²⁾	323,7	324,5	341,4
Antal Medarbejdere ⁽³⁾	322	330	342
Årsværkspris	0,526	0,526	0,526
Lønomsætningsandel	0,590	0,515	0,520
Lønsumsloft - GEUS er ikke lønsumsstyret	-	-	-
Lønforbrug	170,2	170,7	179,5

(1): Beregningsmetoden er ændret i 2012

(2): Tallene stammer fra SLS

(3): "Antal medarbejdere" er opgjort pr. 31/12 det pågældende år og er excl. studerende og adjungerede seniormedarbejdere.

Bevillingsandelen er af væsentlig betydning for GEUS. Bevillingsandelen angiver stats-tilskuddets andel af omsætningen og har været faldende. Bevillingsandelen i 2012 er på 40,7 %, hvilket betyder, at en betydelig del af omsætningen har været finansieret af andre midler. Nøgletallet indikerer en fortsat afhængighed af ekstern finansiering.

Egenkapitalen, som består af det akkumulerede resultat og startkapitalen, er forøget svarende til årets overskud. Årets "Egenkapital" udgør 39,7 mio. kr. Som følge af årets resultat er den negative udsvingsrate forøget i 2012. Nøgletallet viser, at det akkumulerede overskud er større end startkapitalen på 13,3 mio. kr.

Overskudsgraden udtrykker årets overskud i forhold til driftsindtægterne inkl. finanslovsbevillingen. Den er 0,6 % i 2012 mod 3,0 % i 2011 og 0,4 % i 2010. Det langsigtede gennemsnitsmål er et nul-resultat, da bevillinger og tilskud løbende skal bruges til formålene. Overskudsgraden ligger tæt på nul og er en indikator på, at GEUS løbende anvender bevillingen.

Anlægsaktivers opretholdelsesgrad og dermed langfristet gæld er under 100 i 2012, dvs. der blev afskrevet for mere, end der blev anskaffet, og anlægsværdien er derfor blevet formindsket. Fra og med 2010 sker der ikke længere en tilgang af IT-småanskaffelser med en enhedspris på under 50.000 kr. til anlægsmassen, mens der afskrives over 1 mio. kr. årligt på IT-småanskaffelser fra før 2010. I 2012 er det sidste gang, der bliver afskrevet på IT-småanskaffelserne.

Anlægsinvesteringer er lånefinansieret, dvs. den langfristede gæld (FF4-konto) afspejler værdien af anlægsmassen i form af materielle- og immaterielle anlægsaktiver jf. bilag 1. Kontoen afstemmes hvert kvartal således, at summen af FF4 kontoen er lig med anlægsaktivernes værdi. Den likviditetsændring, det medfører, registreres i den efterfølgende regnskabsperiode. Forskellen mellem anlægsværdi på 11,7 mio. kr. og langfristet gæld på 12,5 mio. kr. er likviditetsændringen.

Udnyttelsesgraden af lånerammen er 47,2 % opgjort som summen af materielle- og immaterielle anlægsaktiver på i alt 11,7 mio. kr. set i forhold til lånerammen på 24,9 mio. kr.

Antallet af medarbejdere, der er fast tilknyttet, er steget med 12, mens årsværksforbruget er steget med knap 17 til 341,4. Antallet medarbejdere i jobtræning samt studentermedhjælpere tæller kun med i årsværksopgørelsen og ikke i antal (faste) medarbejdere.

Den gennemsnitlige årsværkspris er uændret i forhold til 2010 og 2011.

Lønomsandelen, som angiver de samlede personaleomkostninger i forhold til de ordinære driftsindtægter, er faldet i forhold til 2010. Faldet i nøgletallet hænger sammen med en øget omsætning på bl.a. større skibstogter i 2011 og 2012.

GEUS er ikke lønsumsstyret og har dermed ikke et lønsumsloft, der skal overholdes.

Lønforbrug angiver de samlede lønomkostninger på GEUS.

1.3.2 Hvordan er årets økonomiske resultat opnået

GEUS har primært haft indtægter fra tilskudsfinansierede aktiviteter ved program- og kontraktforskning, indtægtsdækkede virksomhed i form af kommercielle aktiviteter samt finanslovsbevillingen. Årets resultat viser et overskud på 2,2 mio. kr. og blev især opnået som følge af færre projektrelaterede driftsudgifter samt gennem salg af data.

1.3.3 Årets resultat i forhold til det forventede

Det økonomiske resultat har udviklet sig som forventet. GEUS har indhentet de forventede indtægter fra kontrakter i form af tilskud fra nationale og internationale forskningsprogrammer, fonde samt indtægtsdækket virksomhed. Trods stor usikkerhed om indtægter fra tilskudsfinansierede aktiviteter helt indtil sidst på året har GEUS i 2012 haft en forventning om, at man ville komme ud af året med et positivt resultat. Størrelsen af overskuddet varierede dog i løbet af året. Der videreføres et overskud på i alt 26,4 mio. kr. til 2013, som vil blive anvendt til at intensivere indsatsen på områder, der er vigtige for GEUS' virke.

1.4 Opgaver og ressourcer

GEUS' arbejde er i perioden 2012-2016 organiseret i 5 programområder: (1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og klima.

1.4.1 Oversigt over opgaver og ressourcer

Opgørelsen afspejler regnskabet for 2012 fordelt på programområderne. Alle fællesomkostninger er fordelt på de 5 programområder. Andelen af årets overskud er skønnet på baggrund af arbejdsprogrammet for 2012.

Tabel 2 – Økonomisk sammenfatning.

Opgaver Programområder (mio. kr.)	Indtægtsført bevilling ⁽⁴⁾	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud, (skønnet)	Andel i opfyldte resultatkrav ⁽⁵⁾ (Strategiske indsatsområder)
Programområde 1 – Databanker og formidling	33,0	20,6	53,6	1,0	95 %
Programområde 2 – Vandressourcer	27,8	31,2	59,0	0,0	100 %
Programområde 3 – Energiråstoffer	36,5	100,0	136,5	0,5	100 %
Programområde 4 – Mineralske råstoffer	22,3	36,4	58,7	0,0	100 %
Programområde 5 – Natur og klima	18,8	26,8	45,6	0,7	100 %
I alt	138,4⁽⁶⁾	215,0	353,4	2,2	99 %

(4): Tallene i den indtægtsførte bevilling er basistræk på de pågældende programområder.

(5): Opfyldelsesgraden for de 14 strategiske indsatsområder er specificeret i tabel 4.

(6): Indtægtsført bevilling i alt er den indtægtsførte bevilling fratrukket årets overskud.

GEUS finder resultaterne for 2012 tilfredsstillende.

1.4.2 Uddybende oplysninger om opgaver og ressourcer

Aktiviteterne i 2012 omfatter det første år i den 4-årige resultatkontrakt. I forhold til resultatkontraktens målsætning er den faglige målopfyldelse og fremdriften heri for igangværende mål tilfredsstillende. For yderligere uddybning af de faglige resultater henvises til Faglige resultater 2012, der bl.a. kan ses på www.geus.dk.

Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' forskning og udvikling indenfor de 5 programområder omfatter bl.a. 14 faglige strategiske indsatsområder, se tabel 5-9, i afsnit 2.2.

De strategiske indsatsområder er defineret og beskrevet i GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015, og de er nærmere uddybet og opdateret i GEUS' Arbejdsprogram 2012. I GEUS' Faglige resultater 2012 er givet en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Budgettet for 2012 blev vedtaget i december 2011. GEUS' opgaver opstår løbende, og specielt hvad angår eksternt finansierede opgaver er det i betydeligt omfang ikke muligt at budgettere inden årets start. Ved vedtagelse af budgettet for 2012 indgik der således en manglende opgavehjemtagelse svarende til en netto indtjening på 40,4 mio. kr., hvortil var allokert 112 årsværk (brutto), som indgår i budgettallene for hvert programområde. I takt med at eksterne opgaver hjemtages vil omsætningen øges, og der kan ske en forskydning af ressourcerne mellem programområderne. Dette kan medføre betydelige forskelle mellem budget og regnskab især indenfor de enkelte programområder.

1.4.3 Redegørelse for reservation

Tabel 3 – Reservation, hovedkonto 29.41.01

Reservation (mio. kr.)	Reserveret år	Reservation primo 2012	Reservation i 2012	Forbrug i 2012	Reservation ultimo 2012	Forventet afslutning
Geocenterbevilling	2009-12	8,8	3,6	3,4	8,9	2013-15
I alt		8,8	3,6	3,4	8,9	2013-15

Forbrug af reservation

Reservationerne, som vist i tabel 3, er som forventet. I 2012 er der anvendt 1,6 mio. kr. af årets Geocenterbevilling på 5,2 mio. kr. Af bevillingen er der foretaget reservationer på 3,6 mio. kr. til flerårige projekters fremtidig forbrug. Beløbet Reservation primo 2012 udgør tidligere års uforbrugte øremærkede bevilling på 8,8 mio. kr. Forbrug i 2012 indeholder forbrug på 3,4 mio. kr. af tildelte bevillinger fra tidligere år. Årets disponerede men ikke forbrugte midler videreføres som en reservation. Der refter reservationer til forbrug på i alt 8,9 mio. kr. til anvendelse i 2013-15.

Årsag til reservationer

Geocenterbevillingen omfatter fælles faglige aktiviteter i Geocenter-regi, jævnfør Betænkning om Geocenter nr. 1308 december 1995. Ud af GEUS' finanslovsbevilling øremærkes årligt 5,2 mio. kr. til disse flerårige, tværgående aktiviteter. De disponerede men ikke forbrugte midler videreføres som en *reservation ultimo* saldo.

1.5 Administrerede udgifter og indtægter

GEUS har ingen administrerede udgifter og indtægter.

1.6 GEUS' forventninger til de kommende år

I "GEUS Strategi 2012. Geologi for samfundet – viden til vækst og velfærd", der blev tiltrådt af GEUS' bestyrelse i efteråret 2011, er GEUS' forventninger til de kommende år beskrevet. Strategien udgør det strategiske grundlag for GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015 mellem KEBMIN's departement og GEUS' bestyrelse. Såvel strategi som resultatkontrakt beskriver de forventninger, GEUS har til de kommende år, hvor strategien har et 8-års sigte til 2020, mens resultatkontrakten omfatter perioden 2012-2015. Resultatkontrakten omfatter alle GEUS' opgaver – også de, der er rettet mod Miljøministeriet og Grønlands Selvstyre. Strategien angiver rammebetingelser og muligheder for, at GEUS kan nå sine mål og løfte de opgaver, der giver mest nytteværdig for samfundet, og som sikrer, at GEUS til stadighed har et beredskab til at kunne rådgive de ministerier, samt Grønlands Selvstyre, der trækker på GEUS' viden og data.

GEUS' økonomi er baseret på GEUS' finanslovsbevilling og på hjemtagelse af opgaver i konkurrence herunder en stor portefølje af forskningsprojekter, der kræver medfinansiering. Opretholdelse af en stabil finanslovsbevilling danner derfor ikke kun grundlag for løsning af de finanslovsfinansierede opgaver, men også for GEUS' mulighed for at kunne deltage i de mange projekter, der udbydes af forskningsråd, forskningsfonde, EU-systemet m.m. GEUS byder på opgaver, der realiserer GEUS' strategi, og da denne er lagt med henblik på samfundsnytte, skaber hjemtagelsen en synergi, således at de hjemtagne opgaver og de rent finanslovsfinansierede opgaver udgør en sammenhængende portefølje.

De økonomiske rammer for 2013 muliggør, at GEUS kan løse sine opgaver i henhold til resultatkontrakten. I forhold til basismidler til forskning i medfør af "globaliseringsaftalen", hvor knap 10 mio. kr. er bortfaldet i 2013, er der sket en delvis opretning i den seneste forskningsaftale, således at nettofaldet udgør 4,3 mio. kr. Faldet i bevillingen kan få konsekvenser for, hvor mange forskningsopgaver GEUS kan byde på og dermed medføre et reduceret aktivitetsniveau, hvilket forstærkes yderligere, da Horizon 2020 forventes at stille øgede krav til medfinansiering.

En del af finanslovsbevillingen er reserveret til Grønlands aktiviteter jævnfør Selvstyreloven. Disse er i beløb fastlagt i Selvstyreloven og bliver PL-reguleret årligt, hvilket bevirker, at grønlandsdelen relativt kommer til at udgøre en større og større del af GEUS'

finanslovsbevilling, hvorved GEUS' øvrige finanslovsbaserede aktiviteter udhules forholdsmæssigt mere, end faldet i finansloven viser.

De forskningsmidler, der udbydes af forskningsrådene m.m., er vigtige finansieringskilder, og GEUS' muligheder for at realisere sine strategiske mål og bringe viden til vækst afhænger dels af størrelsen og dels af temaerne, der udbydes. Her er GEUS' kompetencer placeret indenfor de højt prioriterede områder, men da der som følge af øget politisk fokus på disse områder er kommet flere aktører til, kan der forudses en skærpet konkurrence om forskningsmidler.

Den globale, europæiske og nationale efterspørgsel efter naturressourcer giver en øget efterspørgsel efter geologisk sagkundskab, der kan bidrage til grundlaget for vækst og forsyningssikkerhed, en udvikling der forventes at fortsætte i de kommende år. Opfyldelsen af forventningerne og det ambitionsniveau, der ligger heri, vil afhænge af, hvilke ressourcer GEUS får stillet til rådighed, og hvilke ressourcer GEUS kan skabe.

I forhold til GEUS' faglige aktiviteter er der for alle GEUS' 5 programområder forventninger om øget efterspørgsel på viden og data og øget behov for rådgivning i den politiske beslutningsproces såvel som i den løbende forvaltning.

På europæisk plan arbejdes der på to store strategiske fremtidige tiltag "European Geological Data Infrastructure (EGDI)" og "ERA-NET-Plus" på vejen mod et Artikel 185 forskningsprogram om anvendt geologi. EGDI vil udgøre rygraden i et sådant system, der skal sikre tilgængeligheden af pan-europæiske geologiske data hos de europæiske geologiske undersøgelser.

På GEUS' databankområde vil der blive udviklet en række nye services, som tilgængeliggør GEUS' data, som leverer aggregeret geologisk information og som på brugervenlig form sammenstiller måledata og tolkninger dels via internettet og dels på de nye mobile platforme. Dermed sikres det, at de geologiske data i så høj grad som muligt stilles til rådighed for alle relevante brugergrupper.

På GEUS' vandområde forventes der fortsat store opgaver, der knytter sig til de mange aktiviteter på vand- og miljøområdet. Det gælder overvågningen af vandmiljøet, især nitrat- og pesticidforureningen og den mikrobiologiske forurening, det gælder 2. generations vandplanerne, og det gælder grundvandskortlægningen, der skal være færdig med udgangen af 2015.

Da vand udgør et af de forventede vækstområder, og GEUS i en årrække har medvirket i netværksdannelse herom, forventer GEUS, at der skabes en række nye opgaver i såvel indland som udland på området.

Nordsøens olie-gas har meget stor betydning for det danske samfund, og en forlængelse af udvindingen gennem øgede indvindingsgrader og gennem fund af nye forekomster er central. GEUS besidder indenfor disse emner særlige kompetencer, som der forventes øget efterspørgsel på i Grønland såvel som i en 7. udbudsrunde i Danmark. Området er karakteriseret af vanskelige forhold for traditionel forskningsfinansiering. Aktiviteterne i

forbindelse med olieeftersforskning i Grønland vil være store i de kommende år, især med fokus på Baffin bugten og Nordøstgrønland.

Interessen for geotermisk energi, primært varme, er på det nærmeste eksploderet, og GEUS indgår hyppigt som rådgiver i forhold til det geologiske potentiale. GEUS forventer, at dette vil fortsætte i de kommende år, og det ligger i naturligt forlængelse af regeringens satsning i ”Vores Energi” på omlægning af energiforsyningen. Mulighederne for skifergas og de dermed knyttede miljøspørgsmål kan blive et område med stor efterspørgsel på GEUS’ viden på området.

Et hovedelement i omlægning af energiforsyningen er etableringen af øget vindkraft ikke mindst baseret på havvindmølleparker. GEUS besidder både viden og data om havbundsforholdene og har udstyr til kortlægning heraf, og selv om interessen for etablering af havvindmølleparker for tiden er reduceret, er der en forventning om, at GEUS’ viden vil blive efterspurgt såvel i planlægningen som i fasen umiddelbart før anlægsvirksomheden.

GEUS vil fortsat fokusere på de mineralske ressourcer i Grønland understøttet af specialiserede analytiske metoder. Der fokuseres især på skorpeudvikling og malm-dannende processer i grundfjeldet. Interessen for de mineralske ressourcer i Grønland har især været knyttet til, om sektoren kunne medvirke til at skabe en selvåren grønlandsk økonomi, med fokus på jernmalmen ved Isua nordøst for Nuuk og forekomsterne af sjældne mineraler ved Kringlerne og Kvanefjeld nær Narsaq. GEUS’ viden om ressourcernes størrelse og beliggenhed samt GEUS’ generelle kendskab til sektoren forventes at opleve en stærkt stigende efterspørgsel.

På klimaområdet forventes der fortsat fokus på en række af de områder, hvor GEUS’ arbejde spiller en central rolle for forståelsen af effekterne globalt og på det danske samfund. GEUS vil således yde forskningsbaseret rådgivning om klimaets betydning for afsmeltningen af Grønlands indlandsis gennem PROMICE-projektet, og effekterne af afsmeltningen fra indlandsisen på havspejlsændringerne globalt vil få øget fokus. GEUS arbejder fortsat med den årlige drift af klimastationer og gps-opmåling af isens bevægelse, og GEUS har i 2013 fokus på formidling af data og resultater såvel videnskabeligt som til den brede offentlighed. Samtidigt vil GEUS fortsætte arbejdet med at udvikle viden om de klimaproxies, der er afgørende for at kunne vurdere klimaet mindst 5.000 år tilbage i tiden.

Arbejdet med lagring af CO₂ har lange udsigter, men anvendelse af CO₂ i forbindelse med EOR (Enhanced Oil Recovery) forventes fortsat.

I Kontinentalsokkelprojektet bliver arbejdet med områderne nordøst og nord for Grønland fortsat med henblik på submissioner efter FN’s Havretskonvention.

Geocenter Danmark er fortsat en hjørnesteen i opnåelsen af GEUS’ forskningspolitiske mål om større international gennemslagskraft og øget rekruttering af kandidat og ph.d.-studerende indenfor geologi og beslægtede emner.

GEUS planlægger i 2013 at udbygge samarbejdet med Grønlands Naturinstitut og lokalisere et kontor i Nuuk

2. MÅLRAPPORTERING

I henhold til GEUS' Arbejdsprogram 2012, der udmønter GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015, rapporteres følgende:

- 14 strategiske indsatsområder fordelt på 5 faglige programområder.
- 12 kvantitative resultatindikatorer, dækkende den langsigtede videnopbygning, forskeruddannelsen og den løbende faglige opgaveløsning, rådgivning og formidling.
- 4 tværgående strategiske indsatsområder indenfor organisations- og personaleudvikling.
- Bidrag til opfyldelse af 7 fokusområder (strategiske mål) i KEBMIN.

2.1 Skematisk oversigt

I tabel 4 er angivet de enkelte resultatkrav i GEUS' Arbejdsprogram for 2012 med resultatopfyldelse og resultatopfyldelsesgrad for en betydelig del af GEUS' indsats i 2012. For en yderligere uddybning henvises til afsnit 2.2 og GEUS' "Faglige resultater 2012".

Det skal bemærkes, at de enkelte grupper af opfyldelsesgrader af faglige og tekniske årsager ikke med nogen rimelighed kan summeres. Ligeledes skal det for sammenligning bemærkes, at de resultatkrav, der indgår som opfyldt eller delvist opfyldt, ikke kan overopfyldes, hvorfor 100 % er det maksimalt opnåelige resultat i disse tilfælde.

Tabel 4 – Årets resultatopfyldelse

Årets resultatopfyldelse GEUS som helhed	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af opfyldelse procent
Programområde 1 – Databanker og formidling			
Strategisk indsatsområde A	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde B	Opfyldt	Delvist opfyldt	90 %
Programområde 2 – Vandressourcer			
Strategisk indsatsområde C	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde D	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde E	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Programområde 3 – Energiråstoffer			
Strategisk indsatsområde F	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde G	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde H	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Programområde 4 – Mineralske råstoffer			
Strategisk indsatsområde I	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde JK	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde K	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Programområde 5 – Natur og klima			
Strategisk indsatsområde L	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde M	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde N	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Langsigtet videnopbygning			
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/ publikationer med referee, inkl. GEUS' egne serier – point efter bibliometriske scorere	153	169	110%
Videnskabelige publikationer i øvrigt (inkl. bidrag til bøger)	11	36	327%
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	138	166	120 %
Forskeruddannelse			
Forsknings- og samarbejdsprofessorer (middel måltal)	5	5	100%
Ph.d.-grader med GEUS-vejleder i perioden 1.11.2010 – 31.10.2011	12	15	125%
Igangværende ph.d.-studerende med GEUS-vejleder pr. 1. november hvert år	60	74	123%
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling			
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	69	84	122%
Rapporter – Fortrolige	90	90	100%
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	50	77	154%
Generel- og populærvidenskabelig formidling	140	127	91%
Besøg på GEUS' hjemmeside (x 1.000)	705	502	71%
Anvendelser af GEUS' Web Map Services (x 1.000)	45	180	400%
Organisations- og personaleudvikling			
Strategisk indsatsområde O	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde P	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde Q	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde R	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Klima-, Energi- og Bygningsministeriets strategiske mål			
Strategi for fossil uafhængighed	Opfyldt	Opfyldt	100 %
En langsigtet klimatilpasningsstrategi	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Nordsoen	Opfyldt	Opfyldt	100 %
IPPC's Femte Hovedrapport og klimaforskning relateret til Arktis	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategi for fossil uafhængighed	Opfyldt	Opfyldt	100 %
En KEBMIN forskningsstrategi	Opfyldt	Opfyldt	100 %

2.2 Uddybende analyse og vurdering

GEUS er en forskningsinstitution med hovedarbejdsfelter på forsknings- og rådgivningsområdet i forhold til en række ministerier og Grønlands Selvstyre. Hertil kommer, at GEUS også har forskningsmæssige forpligtelser over for det danske samfund som helhed, det internationale samfund samt i forhold til kandidat- og forskeruddannelsen. GEUS' forskning er styret af, at forskningen er relevant i forhold til GEUS' målsætning og derfor anvendelsesorienteret, og at GEUS' forskere skal leve op til de kvalitetskrav, som fastlægges i den internationale forskningsverden og i de gældende regler for god videnskabelig praksis.

GEUS' opgaver finansieres i betydeligt omfang af nationale og internationale program- og fondsmidler samt af rådgivningsopgaver. Mange af disse opgaver er ikke kendte ved arbejdsprogrammets udformning. Opgaveløsningen prioriteres ud fra en samlet vurdering, herunder økonomi og tilgængelig kompetence, og det er derfor ikke altid muligt at gennemføre alle planlagte aktiviteter.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne på de forskellige programområder findes i "Faglige resultater 2012" og på www.geus.dk.

2.2.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' faglige arbejde er tilrettelagt i fem programområder. Udover den generelle opgaveløsning og forskning er der for hvert delområde opstillet et antal strategiske indsatsområder, som udgør de forskningsfelter og opgaver, der særligt fokuseres på. I Resultatkontrakt 2012-2015 gives en mere detaljeret beskrivelse af de strategiske indsatsområder, og i Faglige resultater 2012 gives en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Table 5 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 1 – Databanker og generel formidling.

Programområde I	R2009	R2010	R2011	B2012	R2012
Årsværksforbrug	58	60	62	72	65
Samlet omsætning (mio. kr.)	47,0	49,9	55,6	58,6	53,6
Heraf basismidler (mio. kr.)	36,2	37,5	42,7	47,8	33,0
Ekstern finansieringsgrad (%)	23	25	23	18	39

Strategiske indsatsområder i 2012	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
A Data services til professionelle brugere og forskning	15,4	11,2	8,1	28	Opfyldt
B Geologisk viden til borgerne	9,2	7,7	6,1	22	Delvist opfyldt

Tabel 6 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 2 – Vandressourcer.

Programområde 2	R2009	R2010	R2011	B2012	R2012
Årsværksforbrug	74	83	79	83	68 ⁽⁷⁾
Samlet omsætning (mio. kr.)	62,8	68,0	67,4	67,3	59,0
Heraf basismidler (mio. kr.)	31,2	38,1	30,4	29,8	27,7
Ekstern finansieringsgrad (%)	50	56	55	55	53

Strategiske indsatsområder i 2012	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
C Vand- og stofkredsløbet	30,1	28,0	9,3	67	Opfyldt
D Bæredygtig vandforsyning og vandforvaltning i byer	9,6	7,2	1,5	80	Opfyldt
E Opbygning af kapacitet til forvaltning af vand, mineraler og energi i lav- og mellemindkomstlande	2,5	4,0	1,3	67	Opfyldt.

(7): En række aktiviteter omkring klimatilpasninger er flyttet fra programområde 2 til programområde 5.

Tabel 7 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 3 – Energi-råstoffer.

Programområde 3	R2009	R2010	R2011	B2011	R2012
Årsværksforbrug	88	88	95	88	110
Samlet omsætning (mio. kr.)	114,5	86,0	110,4	88,4	136,5
Heraf basismidler (mio. kr.)	26,1	30,0	21,8	31,4	36,5
Ekstern finansieringsgrad (%)	77	65	80	64	73

Strategiske indsatsområder i 2012	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
F Norsøens olie- og gasressourcer	13,8	11,7	5,2	56	Opfyldt
G Anvendelse af undergrunden	15,5	13,2	5,4	59	Opfyldt
H Olie og gas i Nordøstgrønland	18,7	20,9	2,0	91	Opfyldt
I Geologiske og tektoniske modeller for Nordatlanten og Arktisk Ocean	17,2	48,9	1,9	96	Opfyldt

Table 8 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 4 – Mineraliske råstoffer og Grønlandskortlægning.

Programområde 4	R2009	R2010	R2011	B2012	R2012
Årsværksforbrug	55	55	50	48	49
Samlet omsætning (mio. kr.)	55,0	54,4	51,07	47,1	58,7
Heraf basismidler (mio. kr.)	26,7	23,7	21,2	20,3	22,3
Ekstern finansieringsgrad (%)	51	56	58	57	62

Strategiske indsatsområder i 2012	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
J Mineralressourcer indenfor den arkæiske blok syd for 64°N, Sydvestgrønland	8,7	19,3	6,2	68	Opfyldt
K Geologiske og metallogenitiske kort - Grønland	2,5	1,9	-0,04	102	Opfyldt

Table 9 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 5 – Natur og klima.

Programområde 5	R2009	R2010	R2011	B2012	R2012
Årsværksforbrug	38	37	38	31	50 ⁽⁷⁾
Samlet omsætning (mio. kr.)	40,7	37,0	43,7	30,8	45,6
Heraf basismidler (mio. kr.)	14,1	16,5	15,7	12,6	18,8
Ekstern finansieringsgrad (%)	65	55	64	59	59

Strategiske indsatsområder i 2012	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
L Iskapper og gletsjerdynamik	13,3	13,2	3,3	75	Opfyldt
M Klimaeffekter og -tilpasning	16,1	14,2	5,2	63	Opfyldt
N Geologien i 3 dimensioner	2,2	1,8	1,6	9	Opfyldt

Målene for den strategiske indsats ved GEUS betragtes generelt som opfyldt på tilfredsstillende vis. Ud af 14 faglige strategiske indsatsområder er målene for de 13 opfyldt, mens målet for strategisk indsatsområde B – Geologisk viden til borgerne er delvist opfyldt.

Strategisk indsatsområde B – Nedgangen i besøgene på GEUS' hjemmesider er formentlig forårsaget af de sociale mediers indtog. Målet for resultatkontrakten er gældende (tabel 10), men det vurderes kun realistisk at opnå ca. 550.000 årlige besøg.

Lancering af den nye hjemmeside er af tekniske årsager udskudt.

2.2.2 Kvantitative resultatindikatorer

Målopfyldelsesgraden for GEUS' 12 kvantitative resultatindikatorer er vist i tabel 10. Det fremgår, at pejlemærkerne for 2012 for de 10 resultatindikatorer ud af de 12 er indfriet i 2012.

Den langsigtede videnopbygning lever samlet set op til pejlemærkerne.

Antallet af "Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med peer review" er pointsat efter den "værdinøgle", som Forsknings- og Innovationsstyrelsen har forestået udarbejdelsen af. For yderligere uddybning se Faglige resultater 2012. "Øvrige videnskabelige bidrag" er overopfyldt, blandt andet fordi der heri indgår 25 videnskabelige artikler med peer-review publiceret i tidsskrifter, der ikke indgår i "Værdinøglen".

Tabel 10 – Kvantitative resultatindikatorer

Kvantitative Resultatindikatorer	Resultat 2012	Pejlemærke 2012	Afvigelse fra Pejlemærke	Pejlemærke 2013	Pejlemærke 2014	Pejlemærke 2015
Langsigtet videnopbygning⁽⁸⁾						
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med referee, inkl. GEUS' egne serier – point efter bibliometriske scorere	169	153	16	157	160	163
Videnskabelige publikationer i øvrigt (inkl. bidrag til bøger)	36	11	25	10	10	9
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	166	138	28	126	124	123
Forskeruddannelse						
Forsknings-, samarbejdsprofessorer (middel måltal)	5	5	0	6	7	8
ph.d.-grader med GEUS-vejleder	15	12	3	12	12	12
ph.d.-studerende med GEUS-vejleder	74	60	14	60	60	60
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling						
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	84	69	15	67	65	64
Rapporter – Fortrolige	90	90	0	86	82	80
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	77	50	27	52	54	56
Generel- og populærvidenskabelig formidling	127	140	-13	135	133	131
Besøg på GEUS' hjemmeside (x1.000)	502	705	-203	730	755	780
Anvendelser af GEUS' Web Map Services (x1.000)	180	45	135	55	65	75

(8): Produktionen af videnskabelige afhandlinger fluktuerer en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs inden publicering; der kan være flere års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Oversigten over ph.d.-studerende, kandidatstuderende og professorer opgøres fra 2012 og frem pr. 1. november hvert år for de foregående 12 måneder.

GEUS havde ved udgangen af 2012 5 forskningsprofessorer, 2 adjungerede professorer og 1 associeret professor.

Antallet af ph.d.-studerende med GEUS-vejleder var i 2012 igen betydeligt over pejlemærket, idet der ved udgangen af oktober 2012 var 74 ph.d.-studerende med tilknytning til GEUS. I hele perioden 1. november 2011 til 31. oktober 2012 var der i alt

knyttet 87 ph.d.-studerende til GEUS. I samme periode afsluttede 15 ph.d.-studerende studiet med ph.d.-grad. 4 ph.d.-studerende stoppede studiet, heraf var der 2, der forlod GEUS sammen med vejlederen ved stillingsskift. 13 ph.d.-studerende med GEUS-medvejleder var i perioden aflønnet af GEUS. En del ph.d.-studerende havde ikke fast arbejdsplads på GEUS.

GEUS-ansatte var herudover vejleder for 55 kandidatstuderende i 2012, heraf 42 ved udgangen af oktober 2012. I 2012 afsluttede 13 studiet med kandidatgrad mens ingen, så vidt vides, stoppede studiet. Antallet af kandidatstuderende ved GEUS er ikke en del af resultatopgørelsen.

Generel- og populærvidenskabelig formidling lever ikke fuldt op til forventningerne, muligvis på grund af øget fokusering på publikation i væsentlige forskningstidsskrifter.

Der har generelt været nedgang i antal besøg på hjemmesider efter 2007-2008 antagelig som følge af indtoget af de sociale medier, og det forventes ikke at være muligt at leve op til pejlemærker og måltal i Resultatkontrakt 2012-2015. GEUS er nået op på 502.075 besøg i 2012, hvor pejlemærket var 705.000. Generelt forventes i fremtiden lavere opfyldelsesgrad end vurderet i Resultatkontrakt 2012-2015, og det vurderes, at forventningerne til det samlede tal for perioden vil ende på i størrelsesordenen 2,3 mio. besøg. Til gengæld var forbruget af GEUS' Web Map Services betydelig underestimeret og således overopfyldt.

2.2.3 Tværgående strategisk indsats indenfor organisations- og personaleudvikling

GEUS skal være en synlig, attraktiv, udviklende arbejdsplads, en moderne, projekt-orienteret og professionelt ledet og drevet forskningsinstitution, og GEUS skal til stadighed udvikle organisation, ledelse og medarbejdere på en måde, som bedst muligt fremmer og understøtter GEUS' faglige mål, strategier og visioner, og som bedst muligt opfylder samfundets behov.

GEUS har fire strategiske indsatsområder vedrørende organisations- og personaleudvikling, som også indgår i GEUS' resultatkontrakt 2012-2015. Alle 4 organisatoriske strategiske indsatsområder var opfyldt i 2012, se tabel 11.

Tabel 11 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse for indsatsområder vedr. organisations- og personaleudvikling.

Tværgående strategiske indsatsområder i 2012	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
O Øget professionalisering	1,2	1,1	1,1	0	Opfyldt
P Kompetenceudvikling, rekruttering og videndeling	1,2	1,0	0,8	17	Opfyldt
Q Internationalisering	4,4	4,1	2,0	51	Opfyldt
R Forskningshøjde og -udvikling	0,4	0,3	0,1	34	Opfyldt

2.2.4 GEUS' bidrag til Klima-, Energi- og Bygningsministeriets fokusområder

GEUS er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution, der er ansvarlig for udforskningen af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende sokkelområder. GEUS skal endvidere yde geologisk rådgivning til myndigheder, og det omfatter især, udover Grønlands Selvstyre, KEBMIN.

GEUS bidrager til opfyldelsen af KEBMIN's overordnede strategiske mål, blandt andet gennem opfyldelsen af GEUS' strategiske indsatsområder. I GEUS' Arbejdsprogram 2012 er der opregnet en række overordnede strategiske mål (fokusområder), hvortil GEUS i væsentlig grad forventedes at bidrage.

GEUS har i 2012 bidraget til KEBMIN's opfyldelse af de overordnede strategiske mål (fokusområder). KEBMIN havde for 2012 opstillet 7 fokusområder, og GEUS har i 2012 bidraget med mange aktiviteter til ministeriets opfyldelse heraf (tabel 3).

Tabel 12 – GEUS' bidrag til opfyldelse af KEBMIN's fokusområder (strategiske mål).

KEBMIN's Fokusområder	GEUS' bidrag (jf. Arbejdsprogram 2012)	Målopfyldelse Status for 2012
Arbejde for stabil, sikker og miljøvenlig energiforsyning både i Danmark og EU	<ul style="list-style-type: none"> Oliernes genetiske sammenhæng og modenhedsvariation er blevet klarlagt vha. detaljeret tolkning af biomarker data. De jurassiske kildbjergarters laterale og stratigrafiske variation og modenhed er blevet analyseret med henblik på fastlæggelse af kildbjergartspotentialet (SIO F). Der blev udført en række tre-fase strømningseksperimenter eksperimenter med olie, vand og derefter CO₂ ved tryk og temperaturer identiske med et Nordsø felts reservoir. Forsøgene udførtes i homogen kalk, hvor strømningsresultatet af de tre fluider klarlægges, CO₂ væskens indvirkning på kalk reservoiret blev beskrevet, samt forseglingssevnen af overliggende bjergarter blev undersøgt (SIO F). En fornyet kortlægningskampagne er påbegyndt med henblik på at etablere det nødvendige kortgrundlag for prioritering af anvendelsen af undergrunden og de overfladenære geologiske lag (SIO G). 	Opfyldt
Bidrage til at Danmark bliver toneangivende internationalt i forhold til at skabe en stabil, sikker og miljøvenlig energiforsyning	<ul style="list-style-type: none"> De kritiske geologisk-geofysiske parametre, der bør indgå i en risikoanalyse, er identificeret, og et foreløbigt prospekt evalueringsredskab er formuleret (SIO G). Litteraturstudie og sammenfatning af state-of-the-art i forhold til mulige miljømæssige konsekvenser af opvarmning af jorden/grundvandet og eventuelle udslip af stoffer er gennemført (SIO G). GEUS har deltaget i en ekskursion om skifergas i det østlige USA arrangeret af USGS (SIO Q). 	Opfyldt
Bidrage til en hensigtsmæssig udnyttelse af naturressourcer og undergrund	<ul style="list-style-type: none"> GEUS har deltaget i en arbejdsgruppe omkring et dansk erhvervs- og forskningsfremmende initiativ, der udløber fra China Europe Water Platform, CEWP. CEWP skal styrke samarbejdet mellem Kina og EU på vandområdet indenfor forskning, forvaltning og erhverv, og Danmark har taget en førende rolle i forhold til grundvand (SIO E). Ved integration af bio-stratigrafi, log-stratigrafi, sekvens-stratigrafi, kemo-stratigrafi og seismisk-stratigrafi er der opstillet en overordnet og sammenhængende Jura stratigrafisk ramme for Dansk Centralgrav (SIO F). Måling af termiske egenskaber på jordprøver, temperatur-logging i udvalgte borer, modellering af varme- og grundvandsstrømning, opbygning af database og web-applikation er gennemført (SIO G). GEUS' og Energistyrelsens database for olie/gas-relaterede data er blevet gjort bedre tilgængelig på internettet og udbygget med forbedrede søgemuligheder. Derudover er der blevet udviklet på et nyt system (Frisbee) til elektronisk levering af data fra databasen inkl. en eHandelsløsning (SIO A (SIO N)). Den web-baserede portal til visning af data vedrørende mineralske råstoffer på Grønland er blevet videreudviklet i samarbejde med Råstofdirektoratet (SIO A (SIO N)). Der er blevet etableret en udtræksfunktion for koblingen mellem lovpligtige og faktisk udførte drikkevandsanalyser i Jupiter (SIO A (SIO N)). 	Opfyldt

<p>Bidrage til at sikre offentlighedens bevidsthed om nuværende og kommende klimaforandringer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foredrag og udstillinger ved arrangementerne Forsknings Døgn, Naturvidenskabsfestival og Kulturmat er afholdt (SIO B). • Udgivelse af Geoviden og deltagelse i kontaktgruppe, som faglig støtte til etablering af faget Geoviden A i gymnasiet er sket (SIO B). • Resultater af undersøgelser vedr. klimaændringers effekt på grundvands kemiske og kvantitative tilstand i Nordsø- og Østersø- området er publiceret i flere artikler i særnummer i tidsskriftet Hydrology and Earth System Sciences. Herudover er en artikel om emnet publiceret i Climatic Change (SIO M). • GEUS har tilvejebragt landsdækkende kort over klimaeffekter på grundvandsstand og grundvandsdannelse til www.klimatilpasning.dk, med henblik på screening i forhold til fremtidens grundvandsforhold (SIO M). 	<p>Opfyldt</p>
<p>Bidrage til en hensigtsmæssig tilpasning af samfundet til klimaforandringerne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • GEUS har i 2012 assisteret Naturstyrelsen i forbindelse med NOVANA (det Nationale Overvågningsprogram for Vand og Natur) herunder bl.a. udarbejdelse af den årlige GRUMO indikator rapport (SIO C). • GEUS har deltaget i innovationsnetværk "Vand i byer" og innovationsprojekter ("regn med kvalitet" og projektet "Branding af LAR" www.laridanmark.dk, hvor man kan se en oversigt over, hvordan man kan nedsive regnvand og beskrivelse af nedsivningsmetoder) (SIO D). • MUDP projektet "Water4Coasts" om nye metoder til integreret forvaltning af kystnære vandressourcer i et ændret klima er hjemtaget som spin-off fra tidligere projekter. Projektet er med deltagelse af universiteter i Brasilien og Kina, samt den kinesiske geologiske undersøgelse og danske virksomheder (SIO E). • Monitoringen af afsmeltningen af Indlandsisen er opretholdt og den første artikel om det samlede bidrag er accepteret til udgivelse (SIO L). • GEUS har lavet slutrapportering til Naturstyrelsen af koncept for risikovurdering af punktkilder nær kyst i forbindelse med klimaændringer ved Horsens by (SIO M). 	<p>Opfyldt</p>
<p>Løbende orientere KEBMIN om tiltag og den relevante udvikling på klima- og energiområdet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der er submittet 11 publikationer fra PROMICE i 2012, 3 publikationer er in press, og 6 er udgivet, inklusive en i RoSa (SIO L). • Der er udsendt 2 nyhedsbreve med aktuelle nyheder fra PROMICE i 2012: "På sporet af den tabte is" og "Næsthøjeste isafsmeltning" (SIO L). • På basis af en detaljeret geologisk model for øvre grundvandsmagasiner er der opstillet en hydrologisk model for oplandet til Kolding fjord. Ved brug af resultater fra seks klimamodeller er der udpeget områder, som er sårbare overfor højtstående grundvand i et fremtidigt klima (SIO M). • Første udgave af kvalitetsmanualen er udgivet, og der er nedsat et permanent kvalitetssikringsudvalg, der skal forestå den videre udvikling af kvalitetssikringsystemet (SIO O). 	<p>Opfyldt</p>
<p>Arbejde for at forskningsinstitutionens energi- og klimafaglighed nyttiggøres mere aktivt i ministeriet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der vil blive påbegyndt overvejelser over målgruppe og metode for medietræning på kerneområde (SIO O). 	<p>Opfyldt</p>

3. REGNSKAB

GEUS har status som statsvirksomhed og ledes af en bestyrelse og en direktion.

Finanslovsbevillingen (FL) for 2012 var på 138,3 mio. kr. og udgjorde under halvdelen af GEUS' finansieringsgrundlag.

Tillægsbevillinger (TB) givet i 2012 bestod af

- 0,3 mio. kr. vedrørende rammeregulering ifm. 2 controllere til departementet.
- +1,7 mio. kr. vedrørende dekommissionering.
- +0,8 mio. kr. fra Præmieringsmidler vedrørende hjemtagelse af internationale forskningsprojekter.
- +0,2 mio. kr. fra Præmieringsmidler vedrørende Matchfonden.
- +0,1 mio. kr. vedrørende øget elevoptag.

I alt + 2,5 mio. kr.

Finanslov og tillægsbevillingslov var således samlet på 140,8 mio. kr. Årets resultat var på + 2,2 mio. kr.

GEUS gik ind i året 2012 med et overskud på 24,2 mio. kr. og hele beløbet blev øremærket til nye strategiske initiativer, gennemførelse af udskudte projekter fra 2010, færdiggørelse af faglige projekter bevilget i 2011, finansiering af KFT-projektet og VAP-forskning. Derudover er der anvendt midler til energitiltag, vandskaden 2011, interne ombygninger og kortlægning af udvalgte administrative processer. Som forventet og planlagt blev ikke alle initiativerne afviklet fuldt ud i 2012, men vil række ind i 2013.

Ud af de disponerede 24,2 mio. kr. blev der i alt kun anvendt 18,3 mio. kr. og restbeløbet på 5,9 mio. kr. vil blive videreført til 2013 til færdiggørelse af projekterne.

Ved udgangen af 2012 har GEUS et overskud på i alt 26,4 mio. kr., hvilket betyder, at forbruget på 18,3 mio. kr. fra overskuddet i 2011 er blevet dækket af andre overskudsgivende projekter, og at der yderligere er genereret et driftsoverskud på 2,2 mio. kr. samt at restbeløbet på 5,9 mio. kr. videreføres til 2013.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Regnskabet er aflagt efter statens omkostningsbaserede regnskabsprincipper, og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning er fulgt. Regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

I regnskabsafsnittet er anvendt data fra Statens Koncern System. Som konsekvens heraf er de enkelte saldi og summer retvisende, men som følge af afrundingen i SKS kan sumtal i regnskabet afvige.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 13 – Resultatopgørelse

Note	Resultatopgørelse (mio. kr.)	R2011	R2012	FL2013
	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsbevilling			
	Bevilling	-139,8	-140,8	-132,1
	Anvendt af tidligere års reserverede bevilling	-5,8	-3,4	
	Reserveret af indeværende års bevillinger	3,9	3,6	
	Indtægtsført bevilling i alt	-141,7	-140,6	-132,1
	Salg af varer og tjenesteydelser	-43,1	-26,5	-44,2
	Tilskud til egen drift	-146,5	-178,4	-109,1
	Ordinære driftsindtægter i alt	-331,3	-345,5	-285,4
	Ordinære driftsomkostninger			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje, leje og leasing	52,5	58,5	46,0
	Forbrugsomkostninger i alt	52,5	58,5	46,0
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	152,5	159,7	
	Andre personaleomkostninger	0,9	1,2	
	Pension	23,1	24,0	
	Lønrefusion	-5,1	-4,9	
	Personaleomkostninger i alt	171,3	180,0	167,1
	Af- og nedskrivninger	5,2	5,5	4,0
	Andre ordinære driftsomkostninger	96,1	106,9	72,8
	Ordinære driftsomkostninger i alt	325,1	350,9	289,9
	Resultat af ordinær drift	-6,2	5,3	4,5
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-6,7	-10,0	-6,6
	Andre driftsomkostninger	2,3	2,0	1,6
	Resultat før finansielle poster	-10,7	-2,7	0,5
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-0,3	-0,1	-0,3
	Finansielle omkostninger	0,9	0,6	0,8
	Resultat før ekstraordinære poster	-10,1	-2,2	0,0
	Ekstraordinære poster			
	Ekstraordinære indtægter	0	0	0
	Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
	Årets resultat	-10,1	-2,2	0,0

I resultatopgørelsen anvendes samme fortegn som i uddata fra SKS, dvs. minus er indtægter og overskud, og plus er udgifter og underskud. Det oplyste budget for 2013 er finanslovsbevillingen opgjort på standardkontoniveau.

Faldet i den indtægtsførte bevilling kan henføres til et lavere nettoforbrug i 2012 af reservationer i forbindelse med Geocenterbevillingen. Bevillingen indeholder 1,7 mio. kr. vedr. dekommissionering, som blev overført til GEUS fra Sundhedsstyrelsen jf. Akt 107 af 7. juni 2012.

Den øgede aktivitet og dermed forbundne omsætning i 2012 har givet en stigning i de ordinære driftsindtægter. Indtægter fra Salg af varer og tjenesteydelser stammer fra kontrakter på markedsvilkår og kommercielt salg i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data f.eks. til Det norske oljedirektorat, Mærsk, Statoil Hydro, E.ON. Som forventet er disse indtægter er faldet, da flere af de virksomheder GEUS tidligere har haft kommercielle indtægter fra, nu indgår i forskningssamarbejder, og dermed i stedet yder tilskud til forskningen på GEUS og regnskabsmæssigt nu fremgår som ”tilskud til egen drift”. På denne indtægtskategori stammer indtægterne desuden fra EU midler, Forsknings og innovations styrelsen, fonde såsom Carlsberg og Villum Kann samt offentlige og private selskaber.

Af andre driftsindtægter har der i 2012 været en stigning i de interne statslige overførselsindtægter.

De ordinære omkostninger er steget med godt 25 mio. kr. i forhold til 2011. Stigningen kan relateres til drifts- og forbrugsomkostninger i forbindelse med løsningen af de eksternt finansierede projekter.

Tabel 14 – Resultatdisponering

Note	Resultatdisponering, mio. kr.	R2011	R2012	FL2013
	Disponeret til overført overskud	-10,1	-2,2	0,0

Det samlede resultat er disponeret under overført overskud og udviser et overskud på 2,2 mio. kr., som er lavere i forhold til 2011. Det akkumulerede overskud under egenkapitalen inkl. årets resultat er på 26,4 mio. kr.

3.3 Balancen

Den samlede balance pr. 31/12-2012 er på uændret niveau. På aktivsiden er omsætningsaktiver steget i 2012, hvilket skyldes, at tilgodehavende debitorer ultimo året er øget med 11,2 mio. kr. til 80,8 mio. kr.. De samlede likvide beholdninger er faldet med 14,7 mio. kr. i forhold til 2011. De likvide midler står både på en uforrentet konto (FF5) og en finansieringskonto (FF7), som forrentes. Opsplitningen er teknisk og fastsat af Finansministeriet. FF5 opgøres som differencen mellem kortfristede gældsforpligtigelser og omsætningsaktiver. Det er balancen i 2011 regnskabet, der anvendes til beregningen af FF5-værdien, der har været gældende for 2012.

Den uforrentede konto, FF5. bliver beregnet som:

1,8 mio. kr.	Hensættelser.
98,1 mio. kr.	Kortfristede gældsforpligtigelser i alt.
-91,3 mio. kr.	Tilgodehavender i alt.
-0,2 mio. kr.	Andre likvide beholdninger.
I alt	+8,4 mio. kr.

FF5 i 2013 vil blive negativ, da tilgodehavenderne var større end de samlede kortfristede gældsforpligtigelser pr. 31.12.2012. Likviditetsordningen med flytning mellem rentefri FF5 og rentebærende FF7 konti sker en gang årligt, senest ved udgangen af 1. kvartal.

Tabel 15 – Balancen pr. 31.12.2012

Note	Aktiver (mio. kr.)	R2011	R2012	Note	Passiver (mio. kr.)	R2011	R2012
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (startkapital)	13,3	13,3
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	2,2	0,8		Bortfald og udbytte til staten	0,0	0,0
	Erhvervede koncessioner, patenter, m.v.	0,0	0,0		Overført overskud	24,2	26,4
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	2,2	0,8		Egenkapital i alt	37,5	39,7
2	Materielle anlægsaktiver						
	Grunde, arealer og bygninger	0,0	0,0		Gældsforpligtelser		
	Transportmateriel	0,6	0,4				
	Produktionsanlæg og maskiner	8,6	9,6		Hensættelser		
	Inventar og IT-udstyr	2,4	0,9		Hensættelser	1,8	2,2
	Materielle anlægsaktiver i alt	11,6	10,9		Hensatte forpligtigelser i alt	1,8	2,2
	Finansielle anlægsaktiver i alt	13,3	13,3		Langfristede gældsforpligtelser		
	Anlægsaktiver i alt	27,0	25,0		FF4 Langfristet gæld	12,3	12,5
	Omsætningsaktiver				Langfristede gældsforpligtelser i alt	12,3	12,5
	Tilgodehavender						
	Igangværende arbejder for fremmed regning, til gode	16,1	15,3		Kortfristede gældsforpligtelser		
	Almindelige debitorer	69,6	80,8		Leverandører af varer og tjenesteydelser	27,7	9,3
	Periodeafgrænsningsposter, til gode	0,5	0,1		Anden kortfristet gæld	9,4	14,4
	Andre kortfristede tilgodehavender	5,1	3,9		Skyldige feriepenge	23,8	25,5
	Tilgodehavender i alt	91,3	100,1		Reserveret bevilling	8,8	8,9
	Likvide beholdninger				Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	11,9	11,4
	FF5 Uforrentet konto	5,0	8,4		Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	16,5	17,8
	FF7 Finansieringskonto	26,1	6,2		Kortfristede gældsforpligtelser i alt	98,1	87,4
	Andre likvide beholdninger	0,2	2,2		Gældsforpligtelser i alt	112,2	102,1
	Likvide beholdninger i alt	31,4	16,7		Passiver i alt	149,7	141,8
	Omsætningsaktiver i alt	122,7	116,8				
	Aktiver i alt	149,7	141,8				

På passivside er der sket samlet fald i gældsforpligtigelsen. Faldet skyldes primært den kortfristede gældsforpligtigelse, der vedrører GEUS' kreditorfakturaer. Disse findes under betegnelse "Leverandører af varer og tjenesteydelser" og er faldet med 18,4 mio. kr.. Den langfristede gæld, FF4, afspejler værdien af materielle og immaterielle anlægsaktiver, da anlægsinvesteringer er lånefinansieret. FF4-kontoen bliver først reguleret efter afskrivningerne er kørt og har derfor en "1 måneds" forskydning ved årsskiftet. Noter med specifikation af de immaterielle og materielle anlægsaktiver findes i bilag 5.1.

Alle andre anskaffelser er varekøb uden afskrivning herunder anskaffelser til projekter med ekstern finansiering.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 16 – Egenkapitalforklaring

Egenkapital (mio. kr.)	2011	2012
Startkapital ultimo	13,3	13,3
Overført overskud primo	14,1	24,2
+ overført fra årets resultat	10,1	2,2
+ bortfald af årets resultat	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	24,2	26,4
Egenkapital ultimo	37,5	39,7

Egenkapitalen bestående af det akkumulerede resultat og startkapitalen, er forøget svarende til årets overskud. Som statsvirksomhed er det ikke et mål i sig selv at akkumulere et overskud, men en mulighed for at opspare midler til udmøntning af strategiske indsatser i efterfølgende år. Af det overførte overskud fra 2012 er en stor del disponeret i budgettet for 2013. Bestyrelsen fastsætter, hvilke strategiske indsatser der skal fokuseres på ved anvendelsen af det resterende overskud, men som følge af den nye budgetlov skal et nettoforbrug af overskuddet godkendes af Departementet samt evt. af Finansministeriet.

3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

GEUS har i forbindelse med indtræden i likviditets- og finansieringsordningen tre forskellige konti i Statens Koncern Betalinger med hver sine egne likviditetsområder:

- En konto (FF4) til afregning af investeringsudgifter, herunder afsluttede bygge- og IT-udviklingsaktiviteter.
- En uforrentet konto (FF5) til afregning af ændringer i de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og de kortfristede gældsforpligtelser, herunder reserveret bevilling.
- En finansieringskonto (FF7) til afregning af almindelige betalinger, herunder løn og husleje mv.

Det skal endelig bemærkes, at den likviditet, der følger af bevillingen fra finansloven, modtages i 12 rater fra Økonomistyrelsen.

3.5.1 Opfølgning på låneramme

I anmærkningerne til finansloven fastsættes endvidere virksomhedens låneramme, som angiver den øvre grænse for den gæld, virksomheden maksimalt må have. Lånerammen er overholdt pr. 31/12 2012 og er ikke overskredet på noget tidspunkt i løbet af året.

Tabel 17 – Udnyttelse af lånerammen

Udnyttelse af lånerammen	2012
Sum af immaterielle- og materielle anlægsaktiver pr. 31. december 2012, mio. kr.	11,7
Låneramme på FL12, mio. kr.	24,9
Udnyttelsesgrad, pct.	47,2

3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler

GEUS har ikke overskredet de øvrige disponeringsregler.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

GEUS er ikke lønsumsstyret og har ikke noget lønsumsloft.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 18 – Bevillingsregnskab (§ 29.41.01) ⁽⁹⁾

Bevilling (mio. kr.)	2011 <i>Regnskab</i>	2012			2013
		<i>Budget (FL+TB)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Afvigelse R-B</i>	<i>Budget (FL)</i>
Nettoudgiftsbevilling	139,8	140,8	140,8	0,0	132,1
Nettoforbrug af reservation	1,9	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Indtægter	196,6	158,6	215,0	56,4	160,2
Udgifter	328,2	299,4	353,4	54,0	292,3
Årets resultat	10,1	0,0	2,2	2,2	0,0

(9): Tallene er i løbende priser eksklusiv moms.

GEUS' bevilling består af tilskud over finansloven til forskning, rådgivning og formidling samt myndighedsbetjening. Hertil kommer indtægter i form af tilskud fra nationale og internationale forskningsprogrammer, fonde samt indtægtsdækket virksomhed.

Årets resultat er et overskud på 2,2 mio. kr.

De indtægter, der er budgetteret i Finansloven, er i 2012 opnået. Såvel indtægter og udgifter har været større end det budgetterede i Finansloven. De øgede udgifter er både til løn og drift og er afledt af den øgede aktivitet. GEUS er ikke lønsumsstyret og er ikke begrænset heraf.

Ledelsen anser det realiserede resultatet som meget tilfredsstillende. De tilførte midler bruges effektivt og ansvarligt under hensyntagen til både aktuelle opgaver og den langsigtede udvikling og fornyelse.

4. PÅTEGNING

Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på finanslov 2012, som De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS / CVR 55145016 er ansvarlig for: 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS (Statsvirksomhed), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2012

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejl-informationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København den april 2013

Minik Thorleif Rosing
Bestyrelsesformand
GEUS

København den april 2013

Thomas Egebo
Departementschef
Klima-, Energi- og
Bygningsministeriet

København den april 2013

Johnny Fredericia
Adm. Direktør
GEUS

5. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN

Der er udarbejdet følgende bilag til GEUS' Årsrapport 2012:

- 5.1 Noter til resultatopgørelse og balance
- 5.2 Intægtsdækket virksomhed og Tilskudsfinansierede aktiviteter
- 5.3 Regnskab for Grønlandsrelaterede opgaver
- 5.4 Personaletal
- 5.5 Klimaregnskab

5.1 Noter til resultatopgørelse og balance

5.1.1 Noter til balancen

Note 1 – Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Anskaffelsværdi pr. 1.1.2012	14,159	0,359	14,518
Årets tilgang	0,000	0,000	0,000
Anskaffelsværdi pr. 31.12.2012	14,159	0,359	14,518
Akkumulerede afskrivninger pr. 1.1.2012	11,989	0,359	12,348
Årets afskrivninger	1,345	0,000	1,345
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2012	13,334	0,359	13,693
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2012	0,824	0,000	0,824
Afskrivningsperiode/år	5	3	

På anlægsområdet er proceduren, at der bliver afskrevet kvartalsvis i henhold til Moderniseringsstyrelsens Service Center's forretningsgange.

GEUS har ingen regnskabsmæssige udviklingsprojekter under udførelse.

På GEUS er anlægsanskaffelser/anlægsaktiver defineret som anskaffelser, der dels har en levetid/afskrivningsperiode på mindst 3 år og dels en kostpris større end 50.000 kr. pr. anskaffelse.

Note 2 - Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Transport- materiel	Produktions- anlæg og maskiner	Inventar og IT-udstyr	I alt
Anskaffelsværdi pr. 1.1.2012	0,277	2,245	42,027	17,894	62,443
Tilgang	0,000	0,000	3,137	0,380	3,517
Afgang	-0,277	0,000	-0,067	0,000	-0,345
Anskaffelsværdi pr. 31.12.2012	0,000	2,245	45,097	18,274	65,615
Akkumulerede afskrivninger, 1.1.2012	0,277	1,674	33,437	15,487	50,876
Årets afskrivninger	-0,277	0,167	2,061	1,867	3,818
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2012	0,000	1,841	35,499	17,354	54,695
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2012	0,000	0,403	9,598	0,919	10,921
Afskrivningsperiode i år	50	5-8	5-20	3	

Der er ingen igangværende arbejde for egen regning.

5.2 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter

Al faglig aktivitet på GEUS henføres til projekter, og finansieringen af projekter opdeles i hovedtyperne: basisfinansierede, samfinansierede og kommercielt finansierede projekter. Basisfinansierede projekter finansieres udelukkende via bevillingen på finansloven. Samfinansierede projekter finansieres af såvel basismidler som eksterne midler, dvs. de kræver medfinansiering fra GEUS' finanslovsbevilling (eksterne midler er eksempelvis forskningsprogram- og fondsmidler). Kommercielle projekter dækkes alene af eksterne midler.

Tabel 19 – Resultat af markedsstyrede/kommercielle aktiviteter

Markedsstyrede / kommercielle aktiviteter	R2009 mio. kr.	R2010 mio. kr.	R2011 mio. kr.	R2012 mio. kr.
Indtægt	52,0	34,8	36,5	24,3
Direkte udgifter ⁽¹⁰⁾	32,9	20,9	21,7	7,9
Dækningsbidrag 1 ⁽¹¹⁾	19,1	13,9	14,8	16,4
Andel af fælles omkostninger ⁽¹²⁾	6,0	4,0	4,1	1,7
Dækningsbidrag 2 ⁽¹³⁾	13,1	9,9	10,7	14,6

(10): I de direkte udgifter er indeholdt øvrige udgifter samt bruttoløn.

(11): Før fordeling af fællesomkostninger.

(12): Som fordelingsnøgle er anvendt en lønsumsnøgle.

(13): Efter fordeling af fællesomkostninger.

Betalingen for kommercielle projekter skal mindst dække omkostningerne til udførelse af disse projekter. Der har været et fald i indtægterne i 2012, men ligeledes et fald i de direkte udgifter. Det ses af tabel 20, at de kommercielle projekter i 2012 har givet et øget positivt

dækningsbidrag både før og efter fordelingen af fællesomkostningerne, der er på et meget lavt niveau i 2012.

Kravet om et positivt akkumuleret resultat set over de seneste 4 år er opfyldt.

Tabel 20 – Ekstern finansiering

Kontraktindtjening (mio. kr.)	R2009	R2010	R2011	R2012
Program- og fondsforskning (samfinansiering) ⁽¹⁴⁾	111,2	84,4	112,5	137,6
Øvrig kontraktforskning (samfinansiering) ⁽¹⁵⁾	21,6	37,7	46,5	53,2
Kontrakter i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data m.v. (kommerciel finansiering)	52,0	35,4	36,5	24,2
Total ⁽¹⁶⁾	184,8	157,5	195,5	215,0

(14): Programforskningsmidler samt fondsmidler (EU, Forskningsrådene m.fl.). Finansieringen af kontinentalsokkelprojektet indgår.

(15): Primært midler fra Grønlands Selvstyre samt samarbejdsprojektmidler, som ikke er kendetegnet som programmidler.

(16): Finansielle indtægter indgår ikke.

Tabel 21 viser, at GEUS' samlede eksterne finansiering i 2012 var 215 mio. kr., hvilket er en stigning i forhold til de seneste år. Der har været en stor stigning i program- og fondsforskningsindtægter som følge af øget aktivitet. Samarbejdsprojekter mellem GEUS og andre offentlige institutioner under KEBMIN og MIM har resulteret i øgede øvrige kontraktforskningsindtægter. Indtægterne fra kommercielle kontrakter er faldet, men har fortsat et godt dækningsbidrag.

Resultatet af den samlede indtjening betragtes som tilfredsstillende.

5.3 Grønlandsrelaterede opgaver

I henhold til Råstofloven fra 2010 skulle Råstofdirektoratet købe rådgivnings- og myndighedsrelaterede opgaver for 3,5 mio. kr. Dette er i 2012 opfyldt ved, at der er købt opgaver for 3,6 mio. kr. af GEUS. Desuden skulle GEUS medfinansiere samarbejdsprojekter og lave basale institutions- og forskningsopgaver for i alt 35,1 mio. kr. Målet er i år opfyldt ved, at GEUS har leveret ydelser for 41,5 mio. kr.

De faglige opgaver under de strategiske indsatsområder er i 2012 ligeledes opfyldt. Kontinentalsokkelprojektet nord for Grønland, der var planlagt til 2011, blev gennemført i 2012. Nærmere beskrivelse kan ses i GEUS' faglige resultater for 2012.

5.4 Personale

GEUS udarbejder hvert år et personaleregnskab som blandt andet viser udvikling i GEUS' personalesammensætning og omsætning, opgørelse over merarbejde, udviklingen i sygefravær samt udviklingen i medarbejdertilfredsheden. I Årsrapport 2012 er der medtaget nogle af disse oplysninger for at kunne benchmark GEUS i forhold til de andre institutioner i departementet.

I 2012 var der 341,4 årsværk ansat på GEUS. Tallet der anvendes er fra Statens Løn System (SLS). Der var i 2012 en medarbejder omsætning på 8,2 % hvilket er uændret i forhold til 2011. Omsætningen på GEUS er lavt i forhold til det gennemsnitlige i staten på 12,3 % i 2012.

Tabel 21 – Sygefravær

Sygfravær	2008	2009	2010	2011	2012	Staten
Kvinder	7,5	9,8	11,5	9,9	9,6	9,3
Mænd	5,4	3,9	4,7	4,5	4,3	6,7
Total	6,2	6,1	7,3	6,6	6,4	7,8

Samlet set er GEUS sygefravær lavere end for Staten totalt. Der har været fokus fra ledelsens side på sygefraværet, og som resultat af dette har sygefraværet været faldende de seneste år. Fraværet for kvinderne er faldet det seneste år, dog ikke lige så meget som gennemsnittet for kvinderne i staten i alt.

Tabel 22 – Alderssammensætning

Alder	Antal i alt	Fordeling (%)
Under 25 år	5	1,4
25-29 år	11	3,1
30-34 år	31	8,8
35-39 år	39	11,1
40-44 år	43	12,3
45-49 år	50	14,2
50-54 år	44	12,5
55-59 år	56	16,0
60-64 år	44	12,5
Over 64 år	28	8,0

I Rekrutteringsstrategien fra 2006 var der en forventning om, at de aldersbetingede fratrædelser ville toppe i 2012. I henhold til Evalueringsrapporten af rekrutteringsstrategien har GEUS i høj grad formået at afbøde et eventuelt vidensstab i forbindelse med aldersbetingede fratrædelser. Gruppen over 64 er relativ stor, hvilket kan skyldes, at der ikke er en tvungen pensionsalder på GEUS.

5.5 Klimaregnskab

Beretning

GEUS' indsats i 2012 var fokuseret på fastholdelse af det samlede energiforbrug på el- og varmeområdet på et reduktionsniveau på mindst 10 % i forhold til referenceåret 2006.

Dette er forsøgt opnået ved fortsat lav rumtemperatur på 20°C i fyringssæsonen og god brugeradfærd.

Som resultat er elforbruget i 2012 reduceret med 8,7 % i forhold til referenceåret 2006 og varmemeforbruget med 12,0 %. Samlet en vægtet energireduktion på 10,2 %. Dette opfylder målsætningen om mindst 10 % reduktion.

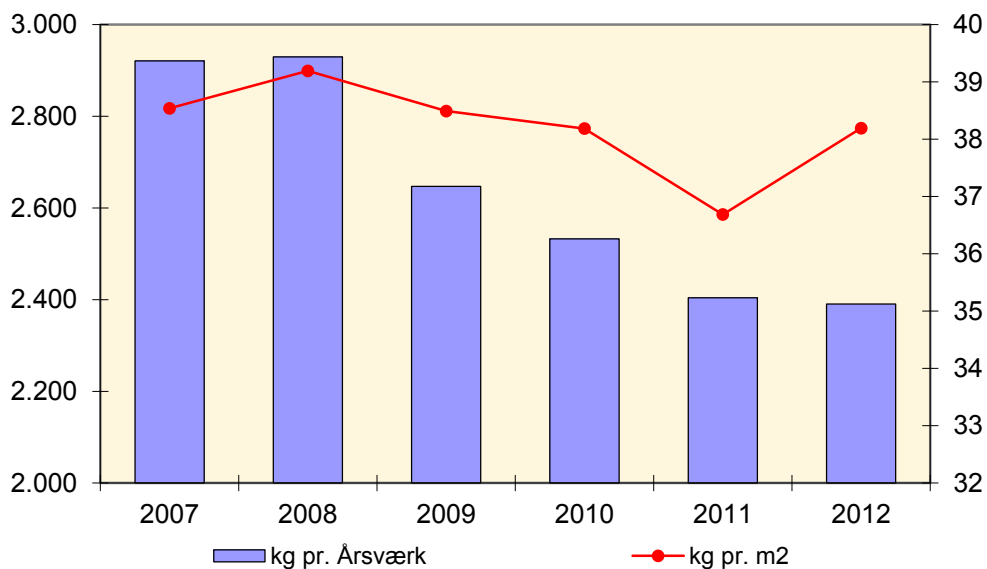
Vandforbruget er i 2012 steget med 2,1 % i forhold til sidste år, - i samme periode er antallet af årsværk forøget med 4,7 %. I forhold til referenceåret 2006 ligger vandforbruget i 2012 hele 29,8 % lavere. Se ændring af regnskabspraksis nedenfor.

Ledelsen konstaterer, at udviklingen i el- og varmemeforbruget er tilfredsstillende isoleret set i forhold til den fællesstatslige 10 % målsætning, og udviser en fastholdelse af sidste års niveau.

Året der gik

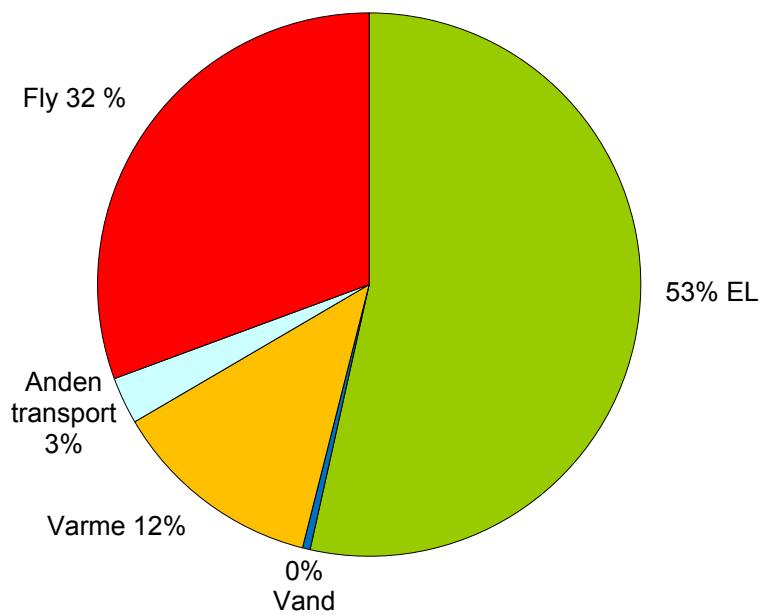
Den bygningsrelaterede CO₂-emission er steget med 3,2 % i forhold til sidste år. CO₂-emissionen pr. m² er som følge af uændret areal også steget med 3,2 %, mens CO₂-emissionen fordelt pr. årsværk viser en reduktion på 1,6 %. Dette er udtryk for en fortsat bedre udnyttelse af energi og vand.

Figur 1 – Bygningsrelateret CO₂-emission pr. årsværk og huslejeareal, dvs. CO₂-emission fra el, vand og varme set i forhold til årsværk og det lejede areal. Bemærk at skalaer ikke begynder ved 0.

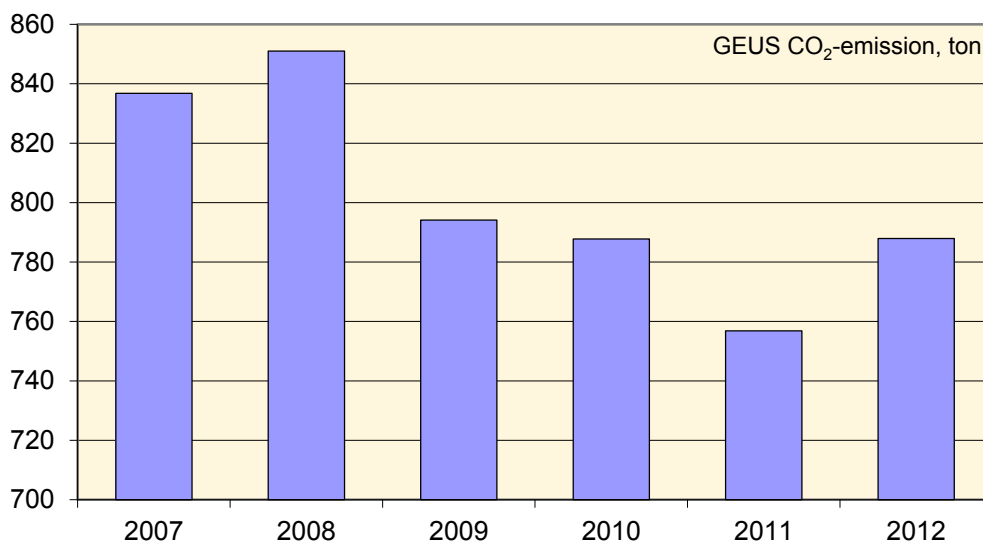

Den bygningsrelaterede CO₂-emission (el, vand og varme) udgør 65 % af GEUS' samlede CO₂-emission på ca. 1.200 ton. Resten er relateret til transport og især til flytransport.

Figur 2 – GEUS' samlede CO₂-emission i 2012 opdelt på grupper

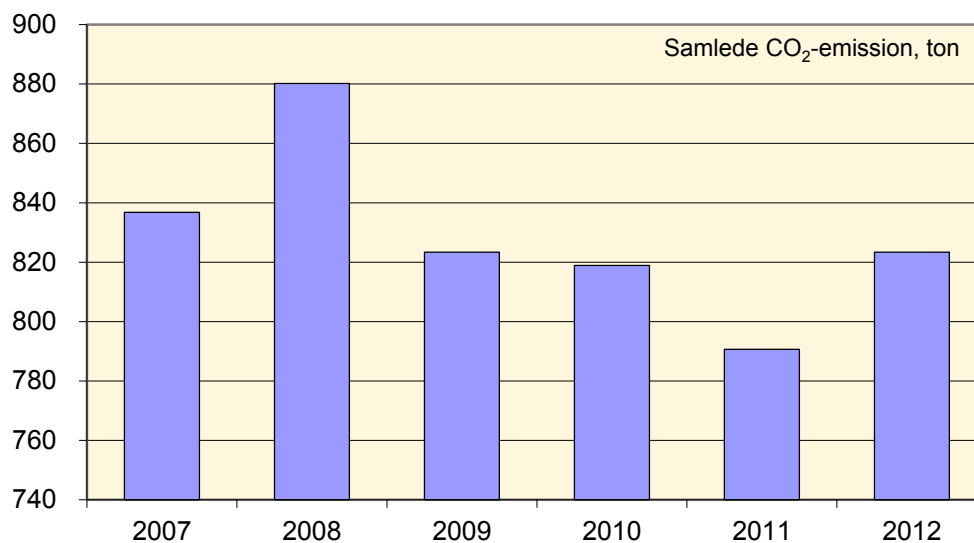

Figur 3 – Udvikling i GEUS' CO₂-emission excl. transport (kun el, vand og varme, fratrukket papiraffald til genbrug) *.

* Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

Figur 4 – *Udvikling i den GEUS' samlede CO₂-emission inkl. transport, dog er fly holdt CO₂-neutral*.*

* Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

Fra 2008 indgår transportområdet også, dog er flytransport kompenseret ved køb af CO₂-kvoter fra 2008-11 og er for sammenlignelighedens skyld arbitrært også kompenseret for 2012. Se data i tabel 28 CO₂-Resultatopgørelse og i bilag B Regnskabsdata.

GEUS' klimastrategi

GEUS sætter fokus på nedbringelse af forbruget af el og varme. Endvidere fokuserer GEUS på at nedbringe papirforbruget og vandforbruget samt at muliggøre genanvendelse af affald. Et internt udvalgt suppleret med en repræsentant for fremlejer (Københavns Universitet) forestår tiltag til reduktion.

Fremtidens fokusområder

GEUS har i sin energihandlingsplan oplistet konkrete projekter og projektområder omhandlende såvel teknologiske som adfærdsregulerende initiativer. Fokus er fortsat på forbedringer på energi-, klima- og miljøområdet i et afbalanceret samspil med GEUS' formål og opgaver i øvrigt. På energiområdet prioriteres investeringer i projekter med kort tilbagebetalingstid, herunder instruktion af brugerne. På klima/CO₂-området prioriteres løsninger med laveste emission, og på miljøområdet prioriteres certificerede leverandører og produkter samt affaldssortering for størst genanvendelsesgrad. Disse politikområder er dog samtidig underlagt GEUS' faglige formål og økonomi.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet har fastsat et koncernfælles mål for alle ministeriets institutioner der betyder, at GEUS i 2013 skal fastholde sit energiforbrug på det eksisterende niveau.

Selv om persontransport til og fra møder, herunder rundt i landet, medfører et relativt lille bidrag til emissionen, er der også fokus på valg af transportform, f.eks. er tog, bus og cykel til vurdering hver gang frem for mere forurenende transportløsninger. F.eks. har GEUS gjort konkret tiltag ved anskaffelse af cykler.

GEUS har investeret i videolink løsning for at begrænse transportbehovet, ikke mindst i forhold til at GEUS er placeret både i Århus og København.

Analyser og rapportering

Klimapåvirkning fra GEUS

Der er installeret separate målere for varme og el i 69 % af det lejede areal (før 2009 var det 65%). På dette grundlag er det samlede forbrug af varme og el beregnet proportionalt for hele lejemålet, idet det skønnes, at lokaleanvendelsen i det målte område sammenlignet med øvrige arealer er repræsentativt. Der er derimod stadig ikke separat måler for vandforbruget. Her er årsværksfordelingen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 lagt til grund for en fordeling, jævnfør CO₂-regnskabspraksis nedenfor.

Energi og vand

I forhold til 2011 er elforbruget steget med 1,7 % men dog faldet i forhold til 2010 med 2,0 %. Udsvinget kan skyldes usikkerhed i estimater vedrørende elforbruget til affugtere i 2011. Det graddagskorrigerede varmeforbrug er faldet med 1,2 % i forhold til 2011, mens vandforbruget er steget med 2,1 %. Selv om varmeforbruget er graddagskorrigeret, forekommer anden påvirkning af klimaskærmen, som der ikke korrigeres for. Der er ikke konkrete mål på vandområdet udover fokus på en effektiv anvendelse. I 2012 var vandforbruget pr. årsværk 2,5 % mindre sammenlignet med året før.

Tabel 23 – Energiforbrug (el og varme) ⁽¹⁷⁾

Energiforbrug i MWh	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Varmeforbrug, graddagskorrigeret	1.535	1.489	1.384	1.395	1.348	1.332
Elforbrug målt	1.653	1.700	1.596	1.562	1.505	1.530

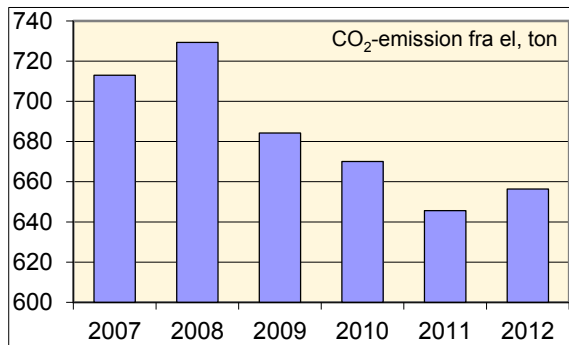
(17): Målingerne er opskrevet på grundlag af forbruget for de 69 % af arealerne, der har separate GEUS-målere. Før 2009 dækkede målerne 65 %.

Tabel 24 – Vandforbrug ⁽¹⁸⁾

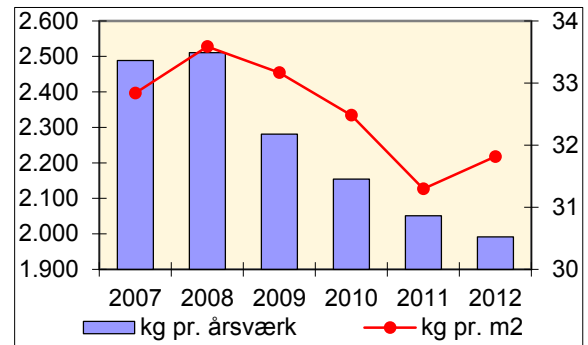
Vandforbrug i m ³	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vandforbrug målt	2.558	2.381	2.123	1.995	1.619	1.653

(18): Årsværksfordelingen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 er lagt til grund for fordeling af vandforbruget. Forbrugstallet for 2008 er ændret af udlejer på grundlag af ny opgørelsesmetode.

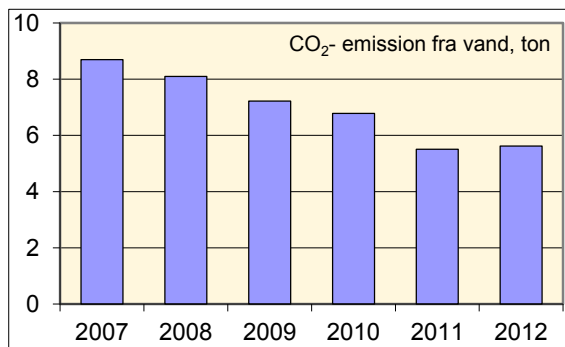
Figur 5 – CO₂-emission fra el
 Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

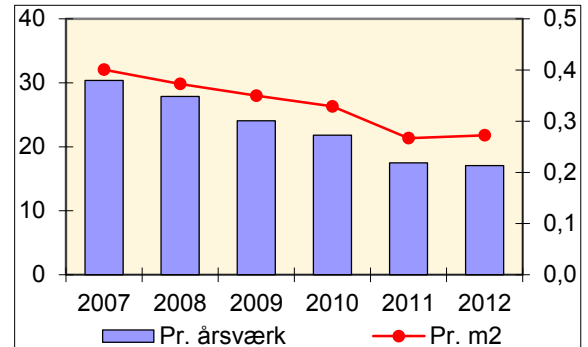
Figur 6 – CO₂-emission fra el pr. ansat/m²
 Bemærk at skalaer ikke begynder ved 0.

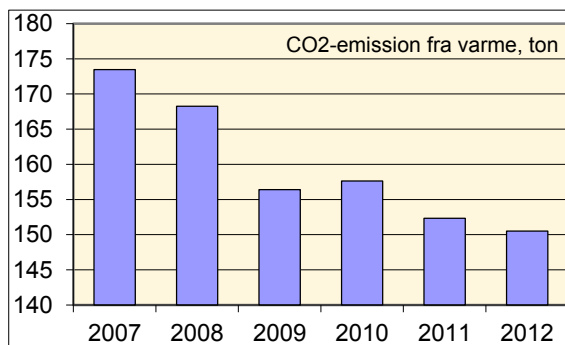
Figur 7 – CO₂-emission fra vand

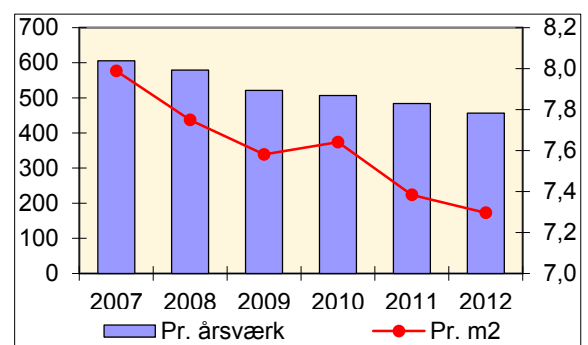
Figur 8 – CO₂-emission fra vand pr. ansat/m²

Figur 9 – CO₂-emission fra varme
 Bemærk at skala ikke begynder ved 0

Figur 10 – CO₂-emission fra varme pr. ansat/m²

CO₂-emissionen fra el, vand og varme er samlet set steget med 1,1 %. Opgjort pr. årsværk er forbruget derimod faldet med 3,1 % som følge af et stigende årsværksantal på 4,7 %. Der er graddagskorrigeret i varmetallene. Set over flere år har der siden 2007 været en faldende tendens .

Papir

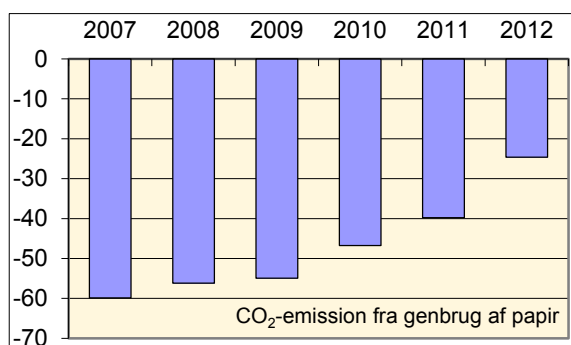
Genanvendelse af affald, herunder papir, er væsentlig for udviklingen i den globale CO₂-emission. Faktoren for papir er -4,1. Aflevering af papir til genindvinding belønnes i GEUS' klimaregnskab. Jo mere papir der afleveres jo større CO₂-reduktion i regnskabet. Samtidig fokuserer GEUS på at anvende så lidt papir som muligt.

Papirforbruget pr. årsværk er faldet markant med knap 20 procent (1100 ark A4) fra 2011 til 2012 og siden 2007 faldet med 8,2 % (400 ark A4). Sammenlignet med de sidste 3 år udtrykker forbruget i 2012 et nyt lavere niveau.

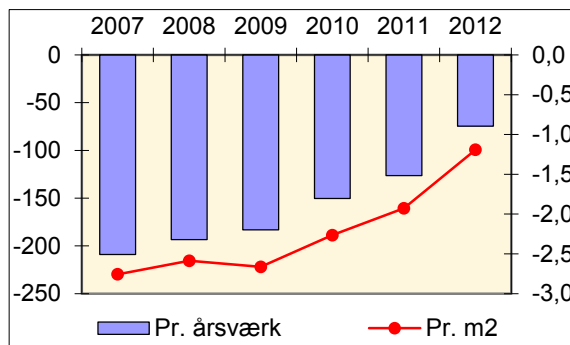
Tabel 26 – Papirforbrug

Papir x 1.000 ark A4	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Forbrug i afdelinger	1.137	1.382	1.070	1.302	1.108	837
Kopiering i betjentstuen	275	653	472	325	652	629
Samlet forbrug	1.412	2.035	1.542	1.627	1.760	1.466
Nøgletal (1000 ark/årsværk)	4,9	7,0	5,1	5,3	5,6	4,5
% genbrugspapir	100	100	100	100	100	100

Figur 11 – CO₂-emission fra genbrug af papir

Figur 12 – CO₂-emission fra genbrug af papir pr. ansat/m²

Affaldspapir til genbrug godskrives CO₂-regnskabet med ca. 25 ton CO₂-emission. Samtidig ses en faldende tendens i papiraffaldsmængden i samspil med den flerårige tendens til et mindre papirforbrug, som er det overordnede mål. Der er periodeforskydninger mellem indkøb af papir og bortskaffelse af affaldspapir.

Klimapåvirkning ved tjenesterejser

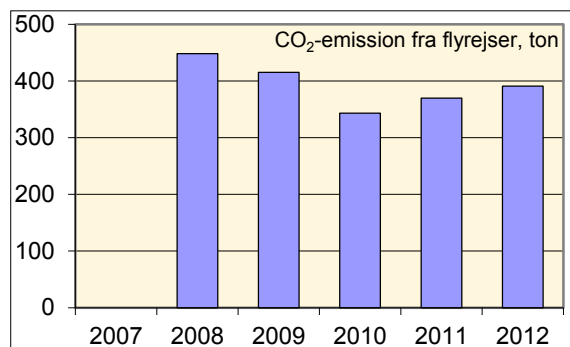
Fly

Langdistancetransport er en nødvendighed for at GEUS kan varetage sine opgaver. I 2012 anvendte GEUS ca. 3,5 mio. fly-km mod ca. 3,3 mio. i 2011. Regeringen besluttede i 2008 at kompensere for den udledning af CO₂, der fremkommer ved statslige flyrejser i perioden 2008-2011, gennem køb af JI/CDM-kreditter. Derved kompenseres der også for de flyrejser, som GEUS har foretaget i perioden. Udledningen fra flyrejser er derfor noteret i

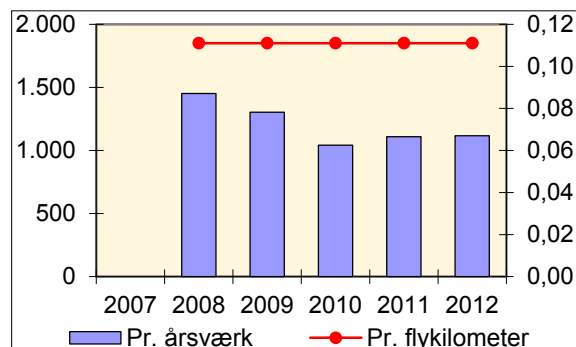
klimaregnskabet både som en negativ og en positiv CO₂-belastning med køb af CO₂-kvoter. For sammenlignelighedens skyld er dette opgørelsesprincip fastholdt for 2012.

Tidsserien er påbegyndt i 2008 samtidig med Klimaregnskabets introduktion.

Figur 13 – CO₂-emission fra flyrejser

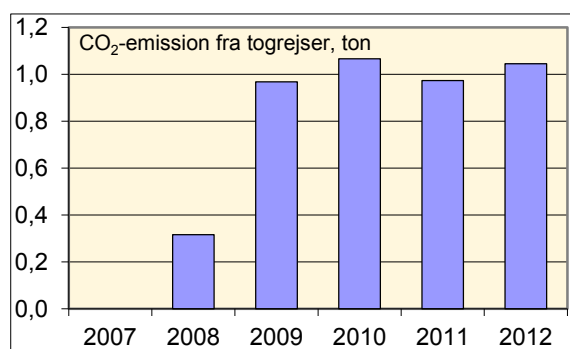
Figur 14 – CO₂-emission fra flyrejser

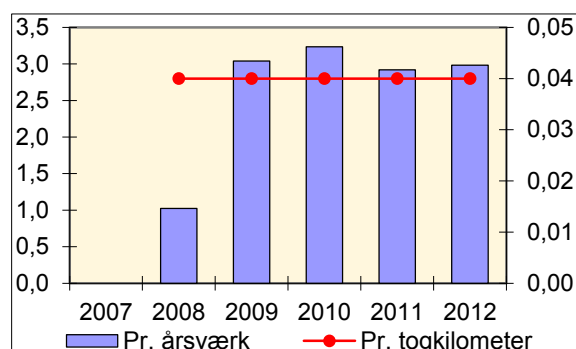
Tog, metro og bus

Opgørelsen vedrører de rejser, der bestilles gennem rejsebureau. Omfanget af tog-km gennem de registrerede år ligger stort set i uændret niveau.

Figur 15 – CO₂-emission fra togrejser

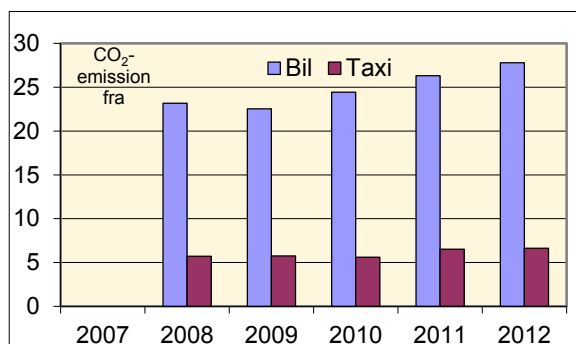
Figur 16 – CO₂-emission fra togrejser pr. ansat/tog-km

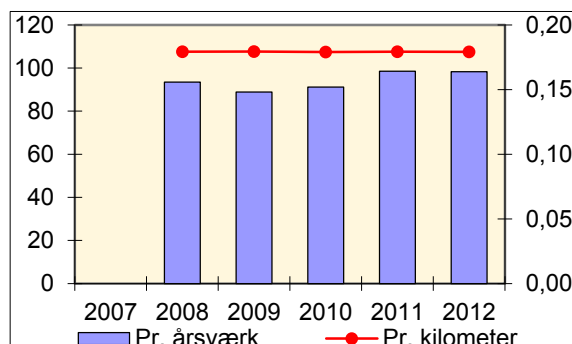
Bil og taxi mm.

Kørsel i tjenestebil, egen bil og taxi er steget hen over årene. Stigningen gælder alle tre typer bilkørsel. Fra 1. april 2011 indgik GEUS i en ny fællesoffentlig taxa-aftale med miljøvenlig taxikørsel. GEUS har 6 tjenestebiler til feltarbejde, hvoraf to af dem dog anvendes primært til anden transport end feltarbejde. Endvidere har GEUS 5 tjenestecykler til transport til møder.

Figur 17 – CO₂-emission fra bil og taxi

Figur 18 – CO₂-emission fra bil og taxi m.m. pr. ansat/bil-taxi-km

Klimapåvirkning ved øvrige virksomhedsspecifikke områder

Indkøb

Der indkøbes så vidt muligt energi- og miljømærkede produkter. Desuden tilstræbes det at anvende miljøcertificerede leverandører ved ny erhvervelse samt til bortskaffelse af affald. Der indkøbes i muligt omfang i henhold til Statens Indkøb via de forpligtende fællesstatslige indkøbsaftaler, sammenholdt med anbefalinger fra Energistyrelsen om energirigtige indkøb. Endvidere afsøges Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) for eksisterende rammeaftaler før indkøb af varer og tjenesteydelser.

Affald

Affald håndteres i adskilte procedurer for henholdsvis almindeligt affald og laboratorieaffald. GEUS sorterer og registrerer dels almindeligt affald i nedenstående 10 undergrupperinger, jf. tabel 25, dels laboratorieaffald, se efterfølgende afsnit med tabel 26.

Almindeligt affald

Affaldsmængderne har i flere år ligget i niveau 60 tons +/- 5 tons. Der har været væsentligt mindre affald i forhold til de seneste to år. Det gælder kategorierne brændbart, papir og elektronikskrot. Nedgangen i brændbart og elektronikskrot kan ses med baggrund i ekstraordinær oprydning og udskiftning i 2011. Kategorierne papir og makulering udgør til sammen 'papir til genbrug', jf. særskilt punkt om papir og skema med regnskabsdata, bilag A og B i klimaregnskabet. Alle toner-patroner bliver genbrugt. Kategorien have- og parkaffald blev anvendt i 2007 ved oprydning i terrænet ved magasinet på Valhøjs Allé 180 i Rødovre.

Tabel 26 – Affaldstyper

Affald, typer i ton/stk.	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brændbart (ton)	25,0	29,7	27,1	31,5	28,7	23,9
Papir (ton)	14,6	11,7	11,6	9,8	7,2	4,2
Pap (ton)	2,2	3,6	2,1	1,9	2,6	2,9
Makulering (ton)	0	2,0	1,8	1,6	2,5	1,8
Glas (ton)	0,1	2,0	0,7	0,4	0,2	0,7
Toner patroner (stk.)	180,0	403,0	478,0	454,0	493,0	422,0
Elektronikskrot (ton)	4,5	3,9	2,9	3,8	7,2	2,4
Jern (ton)	1,7	2,5	3,7	4,3	5,1	4,5
Jord (ton)	10,0	8,3	6,3	10,6	11,9	12,1
Have og park (ton)	2,0	0	0	0	0	0
Total affaldsmængde (ton) ⁽¹⁹⁾	60,1	63,7	56,2	63,9	65,4	52,5

(19): Total affaldsmængde er excl. tonerpatroner.

Laboratorieaffald

GEUS tillægger sikkerhed og miljøbevidsthed i laboratoriedriften meget stor betydning. Via GEUS' sikkerhedsarbejde tilstræbes det løbende at udfase, reducere eller substituere brugen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer eller produkter.

Tabel 27 – Laboratorieaffald

Laboratorieaffald, typer i kg	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Olieaffald, A	20	21				25
Organisk-kemisk, halogen/svovl, B	69		102	155	67	40
Organisk-kemisk energiholdigt, C	275	242	218	174	165	151
Organisk-kemisk, H	1.301	563	424	1.222	1.110	754
Kviksølvholdigt affald, K	18	20		35		
Oxiderende stoffer, O	16				75	
Bekæmpelsesmidler, T	56	41	27	26	111	27
Uorganisk-kemisk, X	1.857	764	630	1.838	3.526	3.403
Blandet laboratorieaffald, Z	838	269	118	168	55	55
Klinisk risiko affald ⁽²⁰⁾	800	1.200	1.000	1.000	1.000	1.200
Affald udenfor øvrige kategorier		165	266	9		
Total affaldsmængde	5.250	3.285	2.785	4.627	6.109	5.655

(20): "Klinisk risiko affald" udgør primært bakterieforurenede affald fra mikrobiologiske eksperimenter (genmodificerede organismer), der skal brændes. 2007-10 mængderne er skønnede af laboratoriet.

Regnskab

Anvendt regnskabspraksis

Datagrundlag

De bygningsrelaterede opgørelser (el, vand, varme, papiraffald) vedrører alene hovedlejemålet på Øster Voldgade 10, 1350 København. De eksterne aktiviteter (transport)

vedrører hele GEUS' omsætning. Som følge heraf er årsværk og husleje-m² i beregningerne afgrænset svarende hertil. Forbrug pr. årsværk for de eksterne aktiviteter beregnes således inkl. årsværk i Rødovre og Århus, mens de bygningsrelaterede opgørelser er excl. årsværk i Rødovre og Århus.

Måling af forbrug

Der er installeret separate målere for varme og el for 69 % af det lejede areal (før 2009 var det 65 %). På dette grundlag er det samlede forbrug af varme og el beregnet proportionalt for hele lejemålet, idet det skønnes, at lokaleanvendelsen i det målte område sammenlignet med øvrige arealer er repræsentativt. Denne opgørelsesmetode er fastholdt for 2012.

Der er derimod stadig ikke separate målere for vandforbruget. Det har tidligere været antaget, at vandforbruget med rimelighed kunne fordeles mellem GEUS og den anden beboer i ejendommen, KU's Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (IGN), svarende til deres respektive andele af ejendommens etageareal, og GEUS har således betalt for vand og lavet vandregnskab på dette grundlag. Da vandforbrug i alt væsentligt er person- og ikke areal-bestemt, har denne fremgangsmåde ikke været den mest nøjagtige, men så længe der kun var de samme to parter med nogenlunde konstant antal årsværk og med ca. samme arbejdsfelt og dermed ca. samme forbrugsmønster, har det beregnede forbrug været sammenligneligt fra år til år. I august 2010 ændredes dette forhold fundamentalt, idet Gymnasiet Gefion rykkede ind som ny lejer på en del af det areal, som IGG tidligere rådede over, og som KU betalte vand efter, idet IGN rykkede sammen på det resterende KU-areal. Den tidligere beregningsmåde kan dermed ikke længere anvendes – GEUS ville med den komme til at betale for 39 % af vandforbruget fra Gefions ca. 120 ansatte og knap 1.000 elever. Derfor er fordelingsnøglen for vandforbruget ændret med tilbagevirkende kraft til i stedet at være baseret på forholdet mellem antal person-ækvivalenter hos ejendommens beboere. Der anvendes ækvivalenter, fordi ansatte og elever/studerende på et universitet eller gymnasium ikke har samme tilstedeværelsesmønster som en ansat i GEUS og dermed ikke bruger ligeså meget vand. I samråd med IGN og Gefion er ansatte og elever/studerende sat til hver 0,5 GEUS-ansat, og der er dels lavet en beregning for 2010, 2011 og 2012 med de 'rigtige' tal og dels regnet bagud med de rigtige personaletal for GEUS og med skønnede personantal for IGN, idet GEUS ikke har modtaget de nøjagtige IGN-tal for tidligere år. Det er således årsværksfordelingen vægtet med tilstedeværelsen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10, der er lagt til grund for fordeling af vandforbruget.

Huslejeareal

Lejemålet udgør 39 % af Øster Voldgade 10 komplekset (før 2009 var det 41 %).

Rejsebureauer

Grønlands Rejsebureau leverer rejseopgørelser vedrørende Grønland. Carlson Wagonlit Travel leverer øvrige rejseopgørelser (fly, tog).

Andre opgørelser

Betjentstuen registrerer indkøbs- og affaldsmængder vedrørende henholdsvis papir og almindeligt affald. Beløbsstørrelser for taxi, egen bil og drivmidler til køretøjer udtrækkes fra økonomisystemet, ligesom specifikationer for bortskaffelse af laboratorieaffald udtrækkes via økonomisystemet suppleret med oplysninger fra laboratoriemedarbejderne.

Antal årsværk

Begrebet antal årsværk anvendes konsekvent i stedet for begrebet antal ansatte.

Antallet af årsværk suppleres med vægtede årsværk for ikke-ansatte. Kilde: Udtræk fra SLS, Moderniseringsstyrelsen. Kategorien af ikke-ansatte indeholder skøn for antal og vægte for tilstedeværelse.

For 2012 er beregningen 341,0 lønnede årsværk suppleret med 9,3 ulønnede ikke-ansatte årsværk sammensat af adjungerede medarbejdere, ph.d. studerende med GEUS-vejleder og specialeskrivere/kandidatstuderende med GEUS-vejleder, i alt 350,3 årsværk.

Ved afgrænsning til Øster Voldgade 10 er reduceret med årsværk vedrørende lejemål i Rødovre og i Århus, svarende til 20,7 årsværk i 2012, hvilket er ensbetydende med, at 329,6 årsværk i 2012 kunne relateres til adressen Øster Voldgade 10.

Tabel 28 – CO₂-Resultatopgørelse

CO₂-Resultatopgørelse (ton)	2010 (Regnskab)	2011 (Regnskab)	2012 (Regnskab)	2013 (Budget)
Positiv CO₂-belastning				
- Køb af CO ₂ -kvoter	-343,347	-369,689	-391,010	400,000
- Øvrige positive CO ₂ belastning	0	0	0	0
Positiv CO₂-belastning i alt	-343,347	-369,689	-391,010	400,000
Negativ CO₂-belastning				
Klimabelastning fra GEUS				
- Energi og vand	834,516	803,474	812,506	805,500
- Affald til genbrug (papir)	-46,740	-39,770	-24,600	-24,600
Klimabelastning fra GEUS i alt	787,776	763,704	787,906	780,900
Klimabelastning ved tjenesterejseaktivitet				
- Fly	343,347	369,689	391,010	400,000
- Tog	1,066	0,973	1,045	1,100
- Taxi og bil	30,043	32,841	34,429	35,000
Klimabelastning ved tjenesterejseaktivitet i alt	374,456	403,503	426,484	436,100
Negativ CO₂-belastning i alt	1.162,232	1.167,207	1.214,390	1.217,000
Resultat før øvrige og ekstraordinære CO₂-belastninger	818,885	797,518	823,380	817,000
Øvrige CO₂-belastninger				
- Øvrige positive CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
- Øvrige negative CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
Resultat før ekstraordinære CO₂-belastninger	818,885	797,518	823,380	817,000
Ekstraordinære CO₂-belastninger				
- Ekstraordinære positive CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
- Ekstraordinære negative CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
CO₂-resultat	818,885	797,518	823,380	817,000

Bilag til 5.4 Klimaregnskab

Bilag A; Noter til regnskabsopgørelsen

Bilag A – Note 1 - GEUS' energi- og vandforbrug

Note 1 – Energi og vand, ton	2010 Regnskab	2011 Regnskab	2012 Regnskab	2013 Budget
Negativ CO₂-belastning				
- El	670,098	645,645	656,370	650,000
- Vand	6,783	5,505	5,620	5,500
- Varme	157,635	152,324	150,516	150,000
CO₂-emission i alt	834,516	803,474	812,506	805,500

Bilag A – Note 2 - GEUS' affald til genbrug

Note 2 – Affald til genbrug (papir)	2010 Regnskab	2011 Regnskab	2012 Regnskab	2013 Budget
Positiv CO₂-belastning				
- Papir, herunder makuleret papir (ton affald)	11,4	9,7	6,0	6,0
CO₂-emission i alt (faktor -4,1), ton	-46,740	-39,770	-24,600	-24,600

Bilag B; Regnskabsdata

Bilag B – Regnskabsdata

Regnskabsdata	Faktor	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antal årsværk		286,5	290,5	300,0	311,0	314,8	329,6
Huslejeareal, m ²		21.713	21.713	20.630	20.630	20.630	20.630
El-forbrug, MWh		1.653	1.700	1.596	1.562	1.505	1.530
CO ₂ -emission, kg	0,429	709.137	729.300	684.684	670.098	645.645	656.370
Vandforbrug, m ³		2.558	2.381	2.123	1.995	1.619	1.653
CO ₂ -emission, kg	0,0034	8.697	8.095	7.218	6.783	5.505	5.620
Varmeforbrug, MWh		1.535	1.489	1.384	1.395	1.348	1.332
CO ₂ -emission, kg	0,113	173.455	168.257	156.392	157.635	152.324	150.516
Affald til genbrug (papir), kg		14.600	13.700	13.400	11.400	9.700	6.000
CO ₂ -emission, kg	-4,100	-59.860	-56.170	-54.940	-46.740	-39.770	-24.600
Flyrejser, kr.		-	-	-	-	-	-
Flyrejser, km		-	4.039.554	3.740.325	3.093.220	3.330.530	3.522.610
CO ₂ -emission, kg	0,111	-	448.390	415.176	343.347	369.689	391.010
Togrejser, kr.		-	-	-	-	-	-
Togrejser, km		-	7.902	24.200	28.598	24.333	26.129
CO ₂ -emission, kg	0,040	-	316	968	1.066	973	1.045
Bil, kr.		-	242.365	235.688	255.573	275.213	290.714
Bil, kr. pr. km	1,83	-	132.440	128.791	139.657	150.390	158.860
CO ₂ -emission, kg	0,175	-	23.177	22.538	24.440	26.318	27.801
Taxi, kr.		-	382.493	385.951	375.443	437.037	443.968
Taxi, kr. pr. km	13,33	-	28.687	28.946	28.158	32.778	33.306
CO ₂ -emission, kg	0,199	-	5.708	5.760	5.603	6.523	6.628
Bus, kr.		-	-	-	-	-	-
Bus, kr. pr. km	1,5625	-	-	-	-	-	-
CO ₂ -emission, kg	0,089	-	-	-	-	-	-
Total i kg		831.429	1.327.073	1.237.796	1.162.232	1.167.207	1.214.390
Total i ton		831,4	1.327,1	1.237,8	1.162,2	1.167,2	1.214,4
Total pr. ansat ⁽²¹⁾ , ton		2,90	4,57	4,13	3,74	3,71	3,68
Total pr. huslejeareal, ton		0,0383	0,0392	0,0385	0,0382	0,0370	0,0382

(21): Årsværk vedrører kun Øster Voldgade 10. Nøgletallet 'Total pr. huslejeareal' omfatter kun indenhus

GEUS' ORGANISATION

